

Verksamhetsberättelse 2020

Tolk- och översättarinstitutet

Institutionen för svenska och flerspråkighet

Verksamhetsberättelse 2020
Tolk- och översättarinstitutet
Institutionen för svenska och flerspråkighet
Stockholms universitet
tolk.su.se och su.se/svefler

Ansvarig utgivare: föreståndare Jan Pedersen
Redigering: kommunikatör Pia Nordin

Tryck: Universitetsservice AB, 2021

Innehåll

1	Tolk- och översättarinstitutet.....	7
1.1	Organisation och uppdrag.....	7
1.1.1	Institutets styrelse.....	7
1.1.2	Institutets personal.....	8
2	Verksamhetsåret i sammanfattning.....	10
2.1	Coronapandemins påverkan.....	10
2.2	Tolkutbildningens expansion.....	10
2.3	Forskningen och forskarutbildningens konsolidering.....	10
2.4	Samverkan och synlighet.....	10
3	Ekonomi.....	11
3.1	Anslag och bidrag.....	11
3.2	Årsbokslut.....	11
3.2.1	TÖI:s medel för forskning och utbildning.....	11
3.2.2	Medel för Kandidatprogrammet i teckenspråk och tolkning.....	11
4	Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	12
4.1	Kursutbud och efterfrågan.....	12
4.2	Översättarutbildningar.....	13
4.3	Tolkutbildningar.....	14
4.4	Utvecklingsarbete.....	15
4.5	Examensarbeten.....	16
4.5.1	Kandidatuppsatser.....	16
4.5.2	Magisteruppsatser, översättning.....	18
5	Forskarutbildning.....	19
5.1	Forskarutbildningskurser.....	19
5.2	Pågående avhandlingsarbeten.....	19
5.3	Disputationer.....	19
5.4	Extern handledning.....	20
6	Forskning.....	21
6.1	Pågående forskning.....	21
6.2	Externfinansierade forskningsprojekt.....	23
6.3	Gästforskare, högre seminarier och gästföreläsningar.....	25
6.4	Internationella utbyten.....	25
6.5	Nordiskt tolklärarmöte.....	25
6.6	Workshop – forskning om asylbestämning.....	26
6.7	Publikationer.....	26
6.8	Presentationer på vetenskapliga konferenser, workshoppar och seminarier utanför TÖI.....	29
7	Samverkan.....	31
7.1	Samverkan med det omgivande samhället.....	31
7.1.1	Skrivarstuga om översättningsvetenskap på Wikipedia.....	32
7.1.2	Hieronymusdagen.....	33
7.1.3	Bokmässan i Göteborg.....	33
7.1.4	SACO-mässan och Öppet hus.....	33
7.1.5	Samarbete med EU-organisationer.....	33
7.2	TÖI i medierna.....	33
8	Förtroendeuppdrag.....	35
8.1	Uppdrag inom Stockholms universitet.....	35
8.2	Deltagande i internationella nätverk.....	35
8.3	Medlem i redaktionskommittéer och referee-uppdrag.....	36
8.4	Andra uppdrag.....	38
9	Övrigt.....	40

1 Tolk- och översättarinstitutet

1.1 Organisation och uppdrag

Vi finns på Universitets-
vägen 10 D, plan 5.
Foto: Pia Nordin

Tolk- och översättarinstitutet (TÖI) ingår sedan 2013 i Institutionen för svenska och flerspråkighet som ett institut med en egen styrelse. Stadgarna (som reviderades under 2019) för institutet fastställs av rektor som också utser föreståndare och styrelse för TÖI. Institutet leds av föreståndaren i samarbete med styrelsen, vilka ansvarar för strategisk verksamhetsplanering, budget och uppföljning av verksamheten.

Institutet bedriver forskning och utbildning inom huvudområdet översättningsvetenskap, vilket omfattar såväl översättning som tolkning. Tolkutbildningar inom högskolan ges endast av TÖI i Sverige, likaså översättarutbildningar på grundnivå och forskarutbildning i översättningsvetenskap.

Enligt stadgarna för centrumbildningar (vilket TÖI klassas som) ska dessa granskas minst vart sjätte år och 2020 var det TÖI:s tur. Professor Bengt Novén utförde en grundlig granskning som var klar i december. Utredningen var mycket positiv till hur TÖI uppfyller sitt uppdrag och sköter sin ekonomi. Utredningen utmynnade i ett förslag om att TÖI ska få fortsätta som centrumbildning i nuvarande form och den lämnades sedan vidare till Fakultetsnämnden.

För vidare information om TÖI respektive Institutionen för svenska och flerspråkighet hänvisas till våra webbplatser tolk.su.se och su.se/svefler.

1.1.1 Institutets styrelse

TÖI:s styrelse är utsedd för perioden 1 januari 2018–31 december 2020. I enlighet med de 2019-09-26 reviderade stadgarna ska styrelsen:

- stödja och främja verksamheten vid institutet samt fastlägga riktlinjer för hur arbetet ska organiseras
- besluta i frågor om budget och verksamhetsplanering
- årligen rapportera om institutets verksamhet till styrelsen för Institutionen för svenska och flerspråkighet
- avge förslag till institutionsstyrelsen avseende antagning till utbildning på forskarnivå i översättningsvetenskap och
- avge förslag till institutionsstyrelsen avseende rekrytering av lärare/forskare inom institutets verksamhetsområde.

Ledamöter i styrelsen var under 2020:

- Docent Jan Pedersen, TÖI (ordf.).
- Prof. Charlotta Seiler Brylla, institutionen för slaviska och baltiska språk, finska, nederländska och tyska.
- Docent Ulf Norberg, TÖI (vice ordf.).
- Prof. Hanne Skaaden, OsloMet.
- Prof. Cecilia Wadensjö, TÖI.
- Ivett G Larsson, Kammarkollegiet.
- Elisabeth Geiger Poignant (studeranderepresentant).

Under det gångna året har TÖI:s styrelse sammanträtt fyra gånger. Styrelsen har bl.a. fattat beslut om verksamhetsplan, verksamhetsberättelse och budget samt tagit del av den ekonomiska uppföljningen av budgeten.

Stadgar för TÖI och mötesprotokoll: tolk.su.se/om-oss/styrdokument/stadgar/stadgar-1.485249

Verksamhetsberättelse 2019, se tolk.su.se/vb.

1.1.2 Institutets personal

Under 2020 hade institutet 36 anställda, varav femton tillsvidareanställda lärare/forskare, nio visstidsanställda lärare och sju doktorander. Därtill tillkommer timplärare.

Vid årsskiftet trädde två viktiga nyrekryteringar i kraft. Elisabeth Bladh, docent i franska, tillträdde en tjänst som universitetslektor i översättningsvetenskap med inriktning mot översättning och fil. dr Valérie Alfvén tillträdde som biträdande lektor i översättningsvetenskap med inriktning mot översättning. Till höstterminen tillträdde Elisabeth Geiger Poignant ett lektorat i översättningsvetenskap med inriktning mot tolkning, särskilt konferenstolkning.

Som ett led i den utökade satsningen på tolkutbildningar anställdes Nereida Betancor Sánchez och Thomas Thomsen som doktorander i översättningsvetenskap med inriktning mot tolkning. Under året disputerade doktoranderna Elin Svahn och Elisabeth Geiger Poignant.

Docent Yvonne Lindqvist befordrades till professor i översättningsvetenskap. Docent Elisabeth Tiselius inledde en deltidstjänstledighet för tre år, under vilka hon kommer att vara verksam i Paris. Lena Grape gick i pension i början av året.

Professor Cecilia Alvstad ersatte professor Cecilia Wadensjö som studierektor för forskarutbildningen, en post som den senare innehaft sedan forskarutbildningen inrättades vid TÖI 2013. Från höstterminen delade Elisabeth Bladh uppdraget som studierektor för översättarutbildningarna med Mats Larsson, medan Helena Bani-Shoraka fortsatt är studierektor för tolkutbildningarna.

Föreståndare:	Docent Jan Pedersen
Stf. föreståndare:	Universitetslektor Magnus Dahnberg
Professorer:	Cecilia Alvstad Yvonne Lindqvist Cecilia Wadensjö Birgitta Englund Dimitrova, professor emerita
Docenter:	Elisabeth Bladh Ulf Norberg Jan Pedersen Elisabet Tiselius
Universitetslektorer:	Morena Azbel Schmidt (vikarie) Helena Bani-Shoraka Magnus Dahnberg Elisabeth Geiger Poignant Mats Larsson
Biträdande lektor:	Valérie Alfvén
Postdoktor:	Ida Hove Solberg
Adjunkter:	Jenny Olsson Malin Tesfazion Catrin Thorin
Adjungerade lärare, visstidsanställda:	Mikaela Räihä Almqvist, konferenstolkning Anna Carlqvist, teckenspråkstolkning Larisa Dubrovina, tolkning Ali Labriz, tolkning Gerd Mattsson, konferenstolkning Björn Olofsson, översättning Linus Olsson, översättning
Doktorander:	Aleksandra Adler Nereida Betancor Sánchez Elisabeth Geiger Poignant Lova Meister

Raphael Sannholm
Elin Svahn
Thomas Thomsen

T/A-personal:

Morena Azbel Schmidt
Karin Bloom
Lena Grape
Kristin Lagersten Löfgren
Cathrine Ottosson
Jimmy Pettersson (vikarie)
Monique Zwanenburg Widingsjö

Aleksandra
Adler¹

Valérie
Alfvén⁶

Cecilia
Alvstad²

Morena
Azbel Schmidt⁶

Helena
Bani-Shoraka⁶

Nereida
Betancor
Sánchez¹

Elisabeth
Bladh⁶

Karin
Bloom¹

Anna
Carlqvist⁴

Magnus
Dahnberg⁶

Larisa
Dubrovina¹

Birgitta
Englund
Dimitrova¹

Elisabeth
Geiger
Poignant⁶

Ida
Hove Solberg⁶

Lena
Grape

Ali
Labriz⁶

Kristin
Lagersten
Löfgren⁶

Mats
Larsson⁷

Yvonne
Lindqvist¹

Gerd
Mattsson

Lova
Meister⁷

Ulf
Norberg⁸

Björn
Olofsson⁶

Jenny
Olsson⁶

Linus
Olsson⁶

Cathrine
Ottosson⁴

Jan
Pedersen⁵

Jimmy
Pettersson¹

Raphael
Sannholm⁶

Elin
Svahn¹

Malin
Tesfazion⁶

Thomas
Thomsen⁶

Catrin
Thorin⁶

Elisabet
Tiselius³

Cecilia
Wadensjö⁴

Monique
Zwanenburg
Widingsjö⁶

Foto: ¹Privat, ²Ingmarie Andersson, ³Niklas Björling, ⁴Eva Dalin, ⁵Krzysztof Gurszyński, ⁶Pia Nordin, ⁷Anna Rex, ⁸Zi Segersand

2 Verksamhetsåret i sammanfattning

2.1 Coronapandemins påverkan

Som så många andra delar av samhället, påverkades TÖI mycket av den omfattande coronapandemin under 2020. Lyckligtvis drabbades inte så många av medarbetarna av smittan, även om några få blev ganska allvarligt sjuka. Medarbetarna uppmanades att arbeta på distans, vilket de allra flesta gjorde i stor utsträckning. Forskningen drabbades förhållandevis lindrigt, men som väl är, var flera forskningsfinansiärer förstående och en del projekt fick förlängd tid. Forskarutbytet gick det dock sämre för, när in- och utresor inte längre var möjliga.

Utbildningen på TÖI drabbades däremot hårt. Från mars övergick TÖI:s utbildningar – som så många andra – till att huvudsakligen hållas på distans. De enda utbildningar som hölls på plats var sådana som innehåller många praktiska moment, som under en del av höstterminen hölls på plats. Lyckligtvis är översättning ett ämne som gärna låter sig utföras på distans och kurserna i tolkning i offentlig sektor var redan huvudsakligen på distans. Pandemins massinställningar av konferenser påverkade söktrycket till konferenstolkutbildningen negativt, varför den fick ställas in. Annars drabbades kandidatprogrammet i teckenspråk och tolkning värst, eftersom bl.a. kurserna i dövblindtolkning kräver fysisk kontakt och det blev även mycket svårt att finna praktikplatser för studenterna.

2.2 Tolkutbildningens expansion

TÖI är fortfarande centralt drivande i utvecklingen av tolkutbildningar i Sverige, med landets enda konferenstolkutbildning och högskoleutbildning i teckenspråkstolkning. Den mesta utvecklingen har dock de senaste åren varit inom tolkning i offentlig sektor, och 2020 var inget undantag. Vårt samarbete med Lunds universitet utvecklades och för första gången kunde nu också fortsättningskursen i tolkning i offentlig sektor ges där, samtidigt som utbildningen där utökades med två språk. Söktrycket var under 2020 återigen mycket gott efter en dipp året innan och utbildningarna är nu på god väg att nå de volymer som vi har som målbild. Antalet studenter på kandidatprogrammet i teckenspråk och tolkning ökade också, mycket tack vare ett närmare samarbete med Institutionen för lingvistik. Trots att konferenstolkningen inte gavs under 2020, hade TÖI detta år det största antalet registrerade studenter någonsin, mycket tack vare tolkutbildningarnas expansion.

2.3 Forskningen och forskarutbildningens konsolidering

Den plan för att långsiktigt stärka forskningsmiljön i översättningsvetenskap som beslutades 2018 implementerades fullt ut under 2020. Förutom det pågående forskningsarbetet som utförs av postdoktor Ida Hove Solberg och TÖI:s nyutträdade biträdande lektor, Valérie Alfvén, anställdes en ny lektor i översättningsvetenskap med inriktning mot översättning, Elisabeth Bladh.

Forskarutbildningen konsoliderades genom att Sveriges två första doktorer i översättningsvetenskap disputerade: Elin Svahn inom översättning och Elisabeth Geiger Poignant inom tolkning. Den senare fick dessutom sedan fast anställning för att säkerställa kompetens inom konferenstolkning. Regeringens utökade satsning på tolkning innebar dessutom att två nya doktorander kunde anställas från höstterminen.

2.4 Samverkan och synlighet

Samverkan är centralt i nästan allt TÖI gör. Många lärare på TÖI är aktiva tolkar och översättare (detta gäller samtliga adjungerade lärare och timlärare) och TÖI arbetar mycket för att hålla sig uppdaterat om samhällets behov av tolkar och översättning. TÖI tar också aktiv del i samhällsdebatten (se avsnitt 7.1).

TÖI har länge arbetat aktivt för att få ökad synlighet, dels för institutet, men framför allt för professionerna. Detta skedde under 2020 huvudsakligen genom olika online-evenemang (se avsnitt 7.1).

3 Ekonomi

3.1 Anslag och bidrag

TÖI tilldelas årligen särskilda medel av regeringen för sitt uppdrag att anordna tolk- och översättarutbildningar. Dessa medel utökades under 2018 för att stötta den nya utbildningen till tolk i offentlig sektor och ökades även under 2019. Under 2020 ägde det sista steget i ökningen av medel rum, vilket förutom fler utbildningsplatser på kurserna i tolkning i offentlig sektor, även innebar finansiering av två doktorandtjänster. Sedan 2013 tilldelas institutet, såsom värdinstitution, också särskilda medel för kandidatprogrammet i teckenspråk och tolkning som TÖI genomför i samarbete med ämnet teckenspråk på Institutionen för lingvistik.

För konferenstolkutbildningen (60 hp), som är mycket undervisningsintensiv och därför mycket kostnadskrävande, har TÖI beviljats ett stödbidrag från Europaparlamentets Generaldirektorat för tolkning och konferenser under läsåret 2019/20. Dessa medel har dock fått frysas på grund av den inställda utbildningen i konferenstolkning.

De nya riktlinjerna för fördelning av forskningsmedel som Humanistiska fakulteten införde från och med 2015 ger numera institutet utökade forskningsmedel i paritet med andra huvudområden.

3.2 Årsbokslut

3.2.1 TÖI:s medel för forskning och utbildning

TÖI:s budget visade på ett ganska stort överskott under 2020. Detta hade framför allt två orsaker. Dels kunde den mycket kostsamma konferenstolkutbildningen inte starta och dels gjorde coronapandemin att driftkostnaderna blev mycket lägre än beräknat. Det senare berodde i sin tur på att några konferensresor inte kunde äga rum och att personalkostnaderna blev avsevärt lägre, eftersom mycket få medarbetare fanns på plats.

TÖI har också ett stort myndighetskapital sedan tidigare år. Vi försöker komma till rätta med detta genom att satsa mer på forskning och att anställa mer fast personal. En växlingsplan genomfördes under 2018 då myndighetskapital på cirka 6,9 mnkr växlades från utbildning till forskning och medel förbrukas i enlighet med denna plan. Dessutom konsoliderar vi lärar-/forskarkåren genom nyanställningar av fler universitetslektorer. Det ackumulerade kapitalet på 14,3 mnkr är som en följd av detta delvis reserverat för forskartjänster under en femårsperiod i enlighet med beslut av TÖI:s styrelse, samt för avskrivningar av tolkstudion. Eftersom kapitalet är mycket ojämnt fördelat mellan utbildning och forskning, är en ny växling inom inte alltför avlägsen framtid högst önskvärd.

3.2.2 Medel för Kandidatprogrammet i teckenspråk och tolkning

För kandidatprogrammet får TÖI respektive Institutionen för lingvistik dels anslagsmedel inom takbeloppet från fakulteten, dels ett extrabidrag per årsstudieplats från regeringen. Extrabidraget ges för de två första åren i programmet men behöver räcka till att finansiera även det tredje året som är undervisningsintensivt vad gäller tolkningsövningar. Här finns en del outnyttjade bidragsmedel. Detta är dock mindre problematiskt, eftersom de ska täcka det tredje ofinansierade året, vilket lär ta dessa medel i anspråk.

4 Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

4.1 Kursutbud och efterfrågan

Enligt regleringsbrev från regeringen ska Stockholms universitet/Tolk- och översättarinstitutet anordna tolk- och översättarutbildningar samt konferenstolkutbildning vid behov. Kurserna och utbildningarna är efterfrågade, söktrycket är på de flesta utbildningar mycket högt och genomströmningen är mycket god.

Tolk- och översättarutbildningar är till sin karaktär undervisningstäta, eftersom det finns ett stort behov av praktiska övningar och mängdträning, vilket är särskilt tydligt på tolkutbildningarna. Det innebär att antagningstalen är relativt sett lågt satta för att säkerställa att undervisningen kan ske i små grupper.

GRUNDNIVÅ	Registrerade studenter ¹	
	VT20	HT20
Program		
Kandidatprogram i språk och översättning, termin 3		23
Kandidatprogram i språk och översättning, termin 4	12	
Kandidatprogram i språk och översättning, termin 5		12
Kandidatprogram i språk och översättning, termin 6	17	2
Kandidatprogram i teckenspråk och tolkning, termin 3		12
Kandidatprogram i teckenspråk och tolkning, termin 4	9	
Kandidatprogram i teckenspråk och tolkning, termin 5		6
Kandidatprogram i teckenspråk och tolkning, termin 6	7	
Fristående kurser, översättning		
Litterär översättning och redaktörsarbete, 15 hp		5
Översättning I, 30 hp	2	18
Översättning II, 30 hp	9	
Översättning till svenska II, 30 hp	1	
Översättning III, 30 hp	2	10
Översättning – kandidatkurs, 30 hp	14	5
Översättning i offentlig sektor, målspråk arabiska (50 %), 30 hp		13
Översättning i offentlig sektor, målspråk dari (50 %), 30 hp		1
Översättning i offentlig sektor, målspråk persiska (50 %), 30 hp		3
Inkommande utbytesstudenter		
TTA111 Översättning I, VILK Översättningens och tolkningens villkor, 10 hp		1
TTA111 Översättning I, YRTK Yrkesteknik, 5 hp		1
TTA111 Översättning I, ÖTP1 Översättning i teori och praktik, 10 hp		1
TTA257 Översättning II, Yrkeskunskap, 5 hp	1	
Fristående kurser, tolkning		
Praktik inom tolkning, 7,5 hp		3
Tolkning i offentlig sektor I, arabiska, 30 hp	25	
Tolkning i offentlig sektor I, dari, 30 hp	2	
Tolkning i offentlig sektor I, tigriska, 30 hp	2	
Tolkning i offentlig sektor I, somaliska, 30 hp	13	
Tolkning i offentlig sektor I, persiska, 30 hp	5	
Tolkning i offentlig sektor II, arabiska (50 %), 30 hp	8	19

¹ Inklusive omregistrerade studenter.

Registrerade studenter¹		
GRUNDNIVÅ	VT20	HT20
Tolkning i offentlig sektor II, dari (50 %), 30 hp		1
Tolkning i offentlig sektor II, tigriska (50 %), 30 hp	3	2
Tolkning i offentlig sektor II, somaliska (50 %), 30 hp	1	8
Tolkning i offentlig sektor II, persiska (50 %), 30 hp	1	5
Tolkning i offentlig sektor II, mongoliska (50 %), 30 hp	2	
Tolkning – kandidatkurs (50 %), 30 hp	9	11
Pedagogik och didaktik för tolklärare (50 %), 30 hp	9	3
<i>Studieort Lund</i>		
Tolkning i offentlig sektor I, arabiska, 30 hp		28
Tolkning i offentlig sektor I, dari, 30 hp		1
Tolkning i offentlig sektor I, somaliska, 30 hp		11
Tolkning i offentlig sektor I, persiska, 30 hp		6
Tolkning i offentlig sektor II, arabiska (50 %), 30 hp	14	11
Tolkning i offentlig sektor II, somaliska (50 %), 30 hp	3	3
Fristående kurser, teckenspråk och tolkning		
Dövblindtolkning, 15 hp	1	
Introduktion till tolkning och tolkningsteori för teckenspråkstolkare, 7,5 hp		6
Praktik som teckenspråkstolk I, 7,5 hp		2
AVANCERAD NIVÅ	VT20	HT20
Program		
Masterprogram i översättning, termin 1		4
Masterprogram i översättning, termin 2	5	
Masterprogram i översättning, termin 3		5
Masterprogram i tolkning, inriktning tolkning, termin 1		3
Masterprogram i tolkning, inriktning konferenstolkning, termin 3		1
Masterprogram i tolkning, inriktning konferenstolkning, termin 4		1
Fristående kurser, översättning		
Fackspråk och terminologi, 7,5 hp	4	
Skönlitterär översättning, 7,5 hp		4
Översättning och ideologi, 7,5 hp		1
Översättningsvetenskaplig teori och metod, 7,5 hp		2
Fristående kurser, tolkning		
Fördjupningskurs med inriktning mot tolkning – kognitivt perspektiv, 7,5 hp	1	

4.2 Översättarutbildningar

Kandidatprogrammet i språk och översättning har även under 2020 haft ett gott söktryck med nästan två behöriga förstahandssökande per antagen. Studenterna börjar programmet med två terminers språkstudier i något av språken engelska, finska, franska, italienska, lettiska, litauiska, nederländska, polska, portugisiska, ryska, spanska, tjeckiska eller tyska. Tredje och fjärde terminen läser studenten översättningsvetenskap på TÖI. Den femte terminen läses valfria kurser (de flesta studenter väljer dock att läsa översättningsvetenskap på kursen Översättning III), och sista terminen kan studenterna välja att fördjupa sig antingen i sitt språk eller i översättningsvetenskap. Flertalet studenter på programmet har hittills valt att gå kandidatkursen i översättning i stället för kandidatkurs i något av språken.

Översättningskurser motsvarande fyra terminers studier finns också som fristående kurser på TÖI. Förkunskapskravet är 60 hp i något språk. Söktrycket till fristående kurser i

översättning har dock minskat något efter att ha varit högt i många år, men för att vända denna trend har fler programstudenter antagits.

Den fristående kursen Litterär översättning och redaktörsarbete gavs under höstterminen 2020 med en grupp om fem studenter som översatte engelska noveller till svenska. Tyvärr var inte antalet sökande tillräckligt stort för att även räkna till grupp med studenter som översatte från franska.

Den nya kursen Översättning i offentlig sektor startade. Den vänder sig till studenter med arabiska, dari, tigriska, somaliska, persiska eller mongoliska som förstaspråk och tränar översättning av offentliga informationstexter från svenska till något av dessa språk. Höstterminen 2020 vände sig kursen, som går på halvtid och distans, till studenter med arabiska, dari eller persiska som förstaspråk och samlade nästan tjugo deltagare, av vilka de flesta var arabisktalande.

På avancerad nivå startade TÖI:s masterprogram i översättning med en handfull studenter som översätter från engelska, franska eller tyska. Samtidigt har programmet under året gjorts om i grunden för att höstterminen 2021 förhoppningsvis kunna locka till sig fler studenter. Det obligatoriska antagningsprovet har tagits bort (och ersatts av ett frivilligt diagnostiskt prov), kravet på vissa källspråk har slopats och två olika studiegångar har skapats: Översättning till svenska respektive Översättningsteori. Tanken är att det nya programmet ska ha något att erbjuda både för den som främst vill arbeta som facköversättare till svenska och den som främst vill fördjupa sig teoretiskt inom översättningsvetenskap.

4.3 Tolkutbildningar

För närvarande anordnar TÖI utbildningar inom tre områden: utbildning till teckenspråkstolk (kandidatprogram i teckenspråk och tolkning) utbildningen tolkning i offentlig sektor (tolkutbildning i talade språk), och masterprogram i tolkning, där det även ingår utbildning till konferenstolkare, specialutbildade för tolkuppdrag vid centrala EU-organ och andra internationella organisationer. Behovet av kvalificerade tolkar är stort i Sverige och TÖI strävar efter att utveckla utbildningar som både fyller samhällets behov av professionella tolkar och behovet av forskning inom området.

Kandidatprogram i teckenspråk och tolkning (180 hp)

Höstterminen 2013 startade den första högskoleutbildningen i teckenspråkstolkning genom Kandidatprogram i teckenspråk och tolkning (180 hp). Utbildningen ges av TÖI i samarbete med teckenspråksämnet vid Institutionen för lingvistik. Arbetet med att utveckla programmet och samarbetet mellan institutionerna leds av en styrgrupp där representanter för båda institutionerna ingår. Kurs- och terminsansvariga, studierektorer och programmets koordinator arbetar kontinuerligt med att stärka och kvalitetssäkra utbildningen. Som en del i arbetet med att stärka utbildningen har dövblindkompetens lagts till inom programmet från och med 2020, och utbildningens praktikperiod har förlängts. Flera av programmets delkurser ges också till fristående studenter.

Tolkutbildning i talade språk (90 hp)

Under 2020 fortsatte arbetet med att konsolidera satsningen på de olika tolk-utbildningarna.

Tolkning i offentlig sektor I (30 hp) startade vårterminen 2020 för fjärde gången vid Stockholms universitet. Grundkursen ges på helfart och denna gång med följande tolkspråk: svenska samt arabiska, dari, persiska och/eller somaliska. Vid Stockholms universitet antogs 47 studenter till Tolkning i offentlig sektor I till vårterminen 20, av vilka 41 genomförde utbildningen med godkänt resultat. Samma vårtermin slutförde 10 studenter vid Stockholms universitet fortsättningskursen TOFS2.

Under vårterminen 2020 startade för första gången fortsättningskursen Tolkning i offentlig sektor II (30 hp) vid Lunds universitet i TÖI:s regi och i samarbete med personal från Språk- och litteraturcentrum. Denna fortsättningskurs gavs på halvfart i språken svenska och arabiska och/eller somaliska. Till fortsättningskursen antogs 18 studenter. Dessutom hade grundkursen i Lund utvidgats med språkinriktningarna dari och persiska. Till höstterminen och grundkursen TOFS1 i Lund antogs 54 studenter, av vilka ca. 35 har

fullföljt kursen. Samtidigt påbörjade 15 studenter TOFS2 varav 13 fullföljde fortsättningskursen.

Under höstterminen 2020 startade fortsättningskursen TOFS2 vid Stockholms universitet med 35 studenter, samtidigt som kandidatkursen (Tolkning – kandidatkurs, 30 hp), och tolklärarkursen (Pedagogik och didaktik för tolklärare, 30 hp, halvfart) startade för tredje gången. Även den fristående kursen Praktik inom tolkning (7,5 hp) kunde ges i modifierad form, trots distansupplägget.

Vi kan konstatera att söktrycket till kurserna både till Stockholms och Lunds universitet låg konstant och att övergången till distansundervisning från mitten av vårterminen 20 inte påverkade inte innehållet och genomströmningen nämnvärt.

Masterprogram i tolkning (120 hp)

Masterprogrammet i tolkning har två inriktningar, konferenstolkning och tolkning.

Inriktningen konferenstolkning erbjuder en ettårig konferenstolkutbildning med ett års påbyggnad för masterexamen. Konferenstolkutbildningen utgör således första delen av denna inriktning. För att bli antagen till konferenstolkutbildningen krävs en filosofie kandidatexamen och ett godkänt antagningsprov. Studenterna på konferenstolkutbildningen tränas både i konsekutiv och simultan tolkning från två av språken engelska och tyska eller franska till förstaspråket svenska med särskild tonvikt på simultan tolkning. Utbildningen har delvis finansierats av Europaparlamentets generaldirektorat för logistik och tolkning för konferenser (DG LINC), som dessutom bistår genom s.k. virtuella konferenser per videolänk, där etablerade EU-tolkare agerar talare, lyssnar och bedömer studenternas tolkningar, samt genom närvaro vid utbildningens slutprov. Europeiska kommissionens generaldirektorat för tolkning (DG SCIC) har stöttat utbildningen genom att finansiera aktiva EU-tolkars medverkan i undervisningen samt genom närvaro vid utbildningens slutprov.

Inriktning tolkning är öppen för studenter som läst en kandidatexamen i översättningsvetenskap med inriktning mot tolkning (även teckenspråkstolkning), samt med inriktning mot ett språkämne eller lingvistik. Denna inriktning ger möjlighet till etappavgång med magisterexamen efter ett år och avslutas med masterexamen om man genomgår hela programmet. Den planerade kursstarten för konferenstolkutbildningen HT20/VT21 fick på grund av Corona-pandemin och det låga söktrycket skjutas fram ett år med planerad start höstterminen 2021.

4.4 Utvecklingsarbete

Höstterminen 2020 startade för första gången kursen Översättning i offentlig sektor (30 hp) med de språkliga inriktningarna arabiska, dari och persiska. Denna kurs befinner sig i skärningspunkten mellan översättning och tolkning och riktar sig till de tolkstuderanter som genomgått fortsättningskursen Tolkning i offentlig sektor II, som önskar bredda sin kompetens med översättning av samhällsinformation inom de verksamhetsområden som täckts in av tolkningskurserna.

Under hösten 2020 inleddes en utredning av konferenstolkutbildningen vid Tolks- och översättarinstitutet med syfte att genomlysas utbildningens upplägg och målgrupp. Likaså inleddes en utredning för att se över behoven av att bryta ut delar ur fortsättningskursen Tolkning i offentlig sektor II.

Under hösten 2020 genomfördes en Alumnenkät för att efterhöra erfarenheter från de fem omgångar av Tolkning i offentlig sektor som ägt rum sedan starten 2017. Alumnenkäten kommer att presenteras under senhösten 2021.

TÖI utvecklade nytt interaktivt plattformsbaserat läromedel (Rektorsmedel 2019–2020) för Kandidatkurs i tolkning. Syftet med detta är att tillgängliggöra akademiska texter för studenter oavsett bakgrund.

Under året har en fristående handledarkurs, *Handledarutbildning för teckenspråkstolkare*, utvecklats. Kursen kommer att ges första gången våren 2021 (se avsnitt 7.1).

4.5 Examensarbeten

4.5.1 Kandidatuppsatser

Teckenspråk och tolkning – kandidat

*Att tolkas för första gången – En intervjustudie. (To be interpreted for the first time: An interview study).*Handledare Cecilia Wadensjö, examinator Magnus Dahnberg.

*Laddade ord och uttryck – En undersökning som jämför återgivning hos tolkar med svenskt teckenspråk som första- respektive andraspråk. (The rendering of positively and negatively charged words and expressions).*Handledare Johanna Mesch, examinator Magnus Dahnberg.

*Subtil kommunikation – Kommunikation mellan tolkar under pågående tolkning (Subtle communication – communication between interpreters during interpretations).*Handledare Helena Bani-Shoraka, examinator Magnus Dahnberg.

*Teckenspråkstolkning till barn – Tre tolkars och en döv förälders tankar om tolkning till barn. (Sign language interpretation to children).*Handledare Pia Simper-Allen, examinator Cecilia Wadensjö.

*Tolkning i repetitionssalen – Teckenspråkstolkars olika strategier under teaterrepetition. (Interpreting in the rehearsal room).*Handledare Magnus Dahnberg, examinator Helena Bani-Shoraka.

Tolkning – kandidat

*Att koordinera tolkade samtal utan att komma i vägen – Möjligheter och hinder i tolkens koordineringsarbete. (To coordinate interpreter mediated interactions without getting in the way – Opportunities and obstacles in the coordinating work).*Handledare Helena Bani-Shoraka, examinator Magnus Dahnberg.

*Att tolka allt som sägs – Tolkars tankar om God tolkseds noggrannhetsprincip. (To interpret everything that is said).*Handledare Magnus Dahnberg, examinator Cecilia Wadensjö.

*Att tolka för arabisktalande barn och svensktalande logopedier – En kartläggning av tolkning för barn hos logopedier från arabisktalande tolkars perspektiv. (To interpret for Arabic-speaking children and Swedish-speaking speech therapists).*Handledare Magnus Dahnberg, examinator Larisa Dubrovina.

*Terminologiarbete inom tolkning – Arabiskspråkiga tolkars tankar om terminologiarbete inom hälso- och sjukvårdsområdet. (Terminology work in interpretation).*Handledare Cecilia Wadensjö, examinator Helena Bani-Shoraka.

*Tolkar om anteckningsteknik – En enkätbaserad studie. (Note taking in interpreting).*Handledare Larisa Dubrovina, examinator Cecilia Wadensjö.

*Översättning av krisinformation till arabiska – En kvantitativ studie om myndigheters översättning av krisinformation på webben och trycksaker. (Translation of crisis information into Arabic).*Handledare Cecilia Wadensjö, examinator Helena Bani-Shoraka.

Översättning – kandidat

*”Bayou, batture och ma belle” – Adekvans i en översättning av amerikansk skönlitteratur till svenska (”Bayou, batture and ma belle” – Adequacy in a translation of American fiction to Swedish).*Handledare Elisabeth Bladh, språkhandledare Louise Ratford, examinator Valérie Alfvén.

*Att måla upp ett bedrägeri – En översättning från engelska till svenska om bedrägeriet som lurade nazisterna. (The Painting of a Fraud).*Handledare Elin Svahn, språkhandledare Louise Ratford, examinator Yvonne Lindqvist.

*Främmande men bekant – En angolansk telenovela på svenska. (Foreign yet familiar: An Angolan telenovela in Swedish.).*Handledare Jan Pedersen, språkhandledare Laura Álvarez, examinator Elisabeth Bladh.

Hôtel Pacifique – ”det stilla hotellet” – Översättning av en modern franskanadensisk pjäs med åtföljande analys och översättningskommentar. (Hôtel Pacifique – ”the peaceful

- hotel*”: An annotated translation of a contemporary Québécois play).Handledare & språkgranskare Karin Tidström, examinator Elisabeth Bladh.
- Hur man pratar teknik på svenska – en funktionell teknisk översättning med översättningskommentar. (*How to talk about technology in Swedish – A functional and technical translation with commentary*).Handledare Mats Larsson, språkhandledare Björn Olofsson, examinator Elisabeth Bladh.
- I strävan efter naturlighet – En kommentar om strategier vid översättning av den svenska kriminalromanen ”Du kommer inte undan” av Christina Larsson. (*In the pursuit of naturalness – a commentary on strategies when translating a Swedish crime novel Du kommer inte undan by Christina Larsson*).Handledare Ida Hove Solberg, språkhandledare Monika Banach, examinator Mats Larsson.
- Inuti bubblan – En översättningsteoretisk uppsats om att översätta en grafisk roman. (*Inside the bubble – A translation theoretical essay about translating a graphic novel*).Handledare Elin Svahn, språkhandledare Louise Ratford, examinator Jan Pedersen.
- Kim Jiyoung, född 1982 – En översättning med kommentar från koreanska till svenska. (Kim Jiyoung, född 1982 – *A translation with commentary from Korean to Swedish*).Handledare Valérie Alfvén, språkhandledare Walter Strömberg, examinator Ulf Norberg.
- Kitty, en diktande katt – en översättning och översättningskommentar av en barnbok om en antropomorfisk protagonist. (*Kitty, a poetic cat – a translation and translation comment of a children’s book with an anthropomorphic protagonist*).Handledare & språkhandledare Ulf Norberg, examinator Valérie Alfvén.
- Kommenterad översättning av *Król Macius na wyspie bezludnej* (1923) (Lille Kung Mattias på den obebodda ön) av Janusz Korczak – Svårigheter och fällor vid översättning av en sekelgammal barn- och ungdomsbok (*Król Macius na wyspie bezludnej (Little King Matty and the Desert Island) by Janusz Korczak (1923) – an annotated translation from polish to Swedish. Difficulties in translating a century old children book.*).Handledare Valérie Alfvén, språkhandledare Lisa Mendoza Åsberg, examinator Mats Larsson.
- Kvalitet på skam – en kvalitetsundersökning av fansubs i tv-serien SKAM. (*Quality of shame – a quality assessment study on fansubs in the tv-series SKAM (Shame)*).Handledare Jan Pedersen, examinator Yvonne Lindqvist.
- Lille kung Mattias – En undersökning av kulturella referenser i en polsk barnbok och dess översättning till svenska. (*Lille kung Mattias: a research of cultural references between a Polish children's book and its translation into Swedish*).Handledare Valérie Alfvén, examinator Mats Larsson.
- Med fötterna på jorden – En kommenterad översättning av fallpreventionsprogrammet Stepping On (*Staying on your feet: An annotated translation of the falls prevention programme Stepping On*).Handledare Elisabeth Bladh, språkhandledare Elisabeth Lundberg-Karlsson, examinator Ulf Norberg.
- Men för juches skull! – En översättningsteoretisk uppsats om att översätta en amerikansk skönlitterär skildring av Nordkorea. (*For the love of Juche! – A translation theoretical essay about translating an American depiction of North Korea*).Handledare Elin Svahn, språkhandledare Louise Ratford, examinator Ulf Norberg.
- Musikalen Dear Evan Hansen på svenska – Översättning och kommentar av ett musikal-libretto. (*The musical Dear Evan Hansen in Swedish – A translation and commentary on a musical libretto*).Handledare Ulf Norberg, språkhandledare Johan Franzon, examinator Jan Pedersen.
- Ondskan – översättning av en del ur Jan Guillous Ondskan med översättningsteoretisk kommentar. (*Ondskan (Evil)*).Handledare Mats Larsson, språkhandledare Gabriela Nechvátalová, examinator Yvonne Lindqvist.
- Rugby på svenska – En kommenterad översättning av inledningen till World Rugby regelbok 2020 från engelska till svenska. (*Rugby in Swedish*).Handledare Elisabeth Bladh, språkhandledare Louise Ratford, examinator Valérie Alfvén.
- Stilistiska normer i översatt sakprosa – En kvalitativ undersökning med fokus på preferensmönster hos en målgrupp med italienska som förstaspråk. (*Stylistic norms in non-fiction*

translated texts. A quality study with focus on preference pattern in a group of people with Italian as their first language). Handledare Karin Blom, examiner Elisabeth Bladh.

Stream of consciousness i en brevroman – *The Nature of a Crime: Översättningskommentar med fokus på berättarröstens perspektiv. (Stream of consciousness in an epistolary novel)*. Handledare Mats Larsson, språkgranskare Louise Ratford, examiner Ulf Norberg.

Är det en kvasar eller en galax? – Att översätta en populärvetenskaplig text – informativa och expressiva aspekter. (*Is this a quasar or a galaxy? Translation of popular science – informative and expressive aspects.*). Handledare Morena Azbel Schmidt, språkhandledare Olga Shadura, examiner Yvonne Lindqvist.

Översättarens beslut påverkar alltid textens slutliga form – Översättningsteoretisk kommentar baserad på översättningen till polska av romanen *Gruvan* (fragment) av Sara Lövestam. (*How the translator's decision affects the final form of the text. Based on the translation of the novel Gruvan (fragment) by Sara Lövestam*). Handledare Morena Azbel Schmidt, språkgranskare Monika Banach, examiner Mats Larsson.

4.5.2 Magisteruppsatser, översättning

Att flytta periferin mot mittpunkten: riktningsekvivalens och representationell rättvisa i översättning från japanska till svenska – En partiell översättning från japanska till svenska med en översättningsteoretisk kommentar av IMAMURA Natsukos bok, *Kvinnan i den lila kjolen* (むらさきのスカートの女, *Murasaki no sukaato no onna*). (*Bringing The Periphery To The Center: Directional Equivalence and Representational Justice for translating from Japanese to Swedish. Translation and commentary of IMAMURA Natsuko's novel むらさきのスカートの女 (Murasaki no sukaato no onna)*). Handledare Ida Hove Solberg, språkgranskare Linus Olsson, examiner Valérie Alfvén.

Horrorsköna slovisar – Att översätta *nadsat* i Anthony Burgess *A Clockwork Orange*. (*Horrorshow slovos – To translate Nadsat in Anthony Burgess's A Clockwork Orange*). Handledare Cecilia Wadensjö, examiner Yvonne Lindqvist.

PET:arna kommer! Återgivningsstrategier för kulturella referenser i svenska undertexter av en dansk kriminalserie. (*The PETs are coming! Strategies for rendering cultural references in the Swedish subtitles of a Danish crime series*). Handledare Jan Pedersen, examiner Cecilia Alvstad.

Välkommen till Lagos – En semantisk översättning från engelska till svenska. (*Welcome to Lagos. A Semantic Translation from English to Swedish*). Handledare Yvonne Lindqvist, språkgranskare Louise Ratford, examiner Cecilia Wadensjö.

5 Forskarutbildning

5.1 Forskarutbildningskurser

Under 2020 gavs bara en ordinarie kurs inom forskarutbildningen i översättningsvetenskap. Det var kursen Tolkning, teorier och paradigm (7,5 hp) som undervisades av Cecilia Wadensjö (kursansvarig) och Elisabet Tiselius.

Under 2020 påbörjade Cecilia Alvstad utvecklingen av en fakultetsgemensam kurs med namnet ”Föreläsningar om det nordliga” under ledning av Mickaëlle Cedergren på Institutionen för romanska och klassiska språk.

Yvonne Lindqvist var huvudkursansvarig för fakultetskursen *Texts in Transit* (5 hp), som är den avslutande kursen i forskarskolan med temat *World Literatures and the Culture of Texts*. Lindqvist undervisade, planerade, examinerade och skapade kursen i samarbete med professor Stefan Helgesson, med avslutande heldagskonferens med flera inbjudna forskare, med plenarföreläsning av professor Efraín Kristal, UCLA, USA.

5.2 Pågående avhandlingsarbeten

Under 2020 fanns det på TÖI sju doktorander, varav fyra hade inriktning mot tolkning och tre mot översättning. Under året disputerade två doktorander: Elin Svahn och Elisabeth Geiger Poignant (se avsnitt 4.3), Som ett led i regeringens utökade satsning på tolkning, anställdes Thomas Thomsen och Nereida Betancor Sánchez som doktorander i översättningsvetenskap med inriktning mot tolkning.

Aleksandra Adler: *Multitasking or interruption management? Cognitive impact of disfluency in community interpreting*. Huvudhandledare: Elisabet Tiselius.Handledare: Birgitta Englund Dimitrova.

Nereida Betancor Sánchez: *Cognitive processes in remote interpreting via video*. Huvudhandledare: Elisabet Tiselius. Handledare: Magnus Dahnberg.

Lova Meister: *Stil i undertextning*. Huvudhandledare: Jan Pedersen. Handledare: Cecilia Wadensjö.

Elisabeth Geiger Poignant: *Tolkade publika författarsamtal. Berättande och triadisk interaktion över språkgränser*. Huvudhandledare: Cecilia Wadensjö. Handledare: Yvonne Lindqvist. Disputationsdatum 2020-05-26.

Raphael Sannholm: *Social and Material Scaffolding in the Translation Workplace*. Huvudhandledare: Yvonne Lindqvist. Handledare: Mona Blåsjö, Svefler, SU och Hanna Risku vid Wiens universitet.

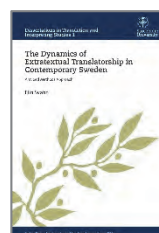
Elin Svahn: *The Dynamics of Extratextual Translatorship in Contemporary Sweden. A Mixed Methods Approach*. Huvudhandledare: Yvonne Lindqvist. Handledare: Kaisa Koskinen, Tammerfors universitet. Disputationsdatum 2020-02-28.

Thomas Thomsen: *Språkkompetens inom tolkning i offentlig sektor*. Huvudhandledare: Magnus Dahnberg. Handledare: Elisabet Tiselius.

5.3 Disputationer

För första gången i Sveriges historia har vi under året fått filosofie doktorer som disputerat i översättningsvetenskap. Alla som tidigare disputerat med ett översättningsvetenskapligt ämne, har gjort det inom andra huvudområden, framför allt inom språk. Forskarutbildningen inom översättningsvetenskap inrättades 2011 och de första två doktoranderna antogs höstterminen 2013.

Den första som disputerade var också en av de första som antogs till forskarutbildningen i översättningsvetenskap 2013 (tillsammans med Lova Meister), nämligen Elin Svahn. Hon disputerade 28 februari på en avhandling inriktad mot översättning med titeln *The Dynamics of Extratextual Translatorship in Contemporary Sweden. A Mixed Methods Approach*. Svahn handledes av Yvonne Lindqvist vid TÖI och Kaisa Koskinen vid Tammerfors universitet i Finland. Opponent vid dispu-

tationen var Helle Vrønning Damm från School of Communication and Culture vid Aarhus universitet i Danmark. Betygsnämnden bestod av Jonathan Pettersson från institutionen, Charlotta Seiler Brylla från Stockholms universitet, Outi Paloposki från Turku University och: Christina Kullberg från Uppsala universitet (suppleant).

Elisabeth Geiger Poignant påbörjade utbildningen hösten 2015 och disputerade 26 maj. Vid det här laget var campus stängt på grund av coronapandemin och disputationen fick hållas digitalt. Poignants avhandling var inte bara den första inom tolkning utan även den första sammanläggningsavhandlingen i översättningsvetenskap. Dess titel är *Tolkade publika författarsamtal. Berättande och triadisk interaktion över språkgränser*. Poignant handledes av Cecilia Wadensjö och Yvonne Lindqvist, båda vid TÖI. Avhandlingen består av en kappa och fyra artiklar som alla handlar om tolkade publika litteratursamtal. Opponent vid disputationen var Mats Landqvist från Södertörns högskola. Betygsnämnden bestod av Catrin Norrby från institutionen, Hanne Skaaden från Oslo Metropolitan University i Norge, Simo Määttä från Helsingfors universitet och Ali Reza Majlesi från Stockholms universitet (suppleant).

5.4 Extern handledning

Institutets lärare/forskare handleder även doktorander vid andra institutioner på Stockholms universitet och vid andra universitet:

Cecilia Alvstad handleder:

Idun Heir Senstad, OsloMet. *Translation of Cuban Literature in Norway*. Huvudhandledare: Tonje Vold.

Anabela Gonçalves Quaresma Valente, Universidade Nova de Lisboa. *The Role of Translation in the Construction of the Nordic Noir Genre and Nordic Culture in Other Countries*. Huvudhandledare: Karen Bennett.

Elisabeth Bladh handleder:

Maria Forsman, Institutionen för språk och litteraturer vid Göteborgs universitet. *Italienska librettoadaptationer av en fransk 1700-talspjäs*. Huvudhandledare: Katharina Vajta; medhandledare Göran Gademan.

Jan Pedersen och Cecilia Alvstad handleder:

Lars Jämterud, Linköpings universitet. *Filmöversättares 'röst' i svenska undertexter baserade på engelskspråkig film*. Huvudhandledare: Karin Mårdsjö Blume, Linköpings universitet.

Jan Pedersen handleder:

Adèle Geyer, Romanska och klassiska institutionen vid Stockholms universitet. *"Téma la vache!/ Kolla kossan!" Représenter et traduire le verlan en suédois dans les sous-titres de films français (1980-2020)*. Huvudhandledare: Françoise Sullet Nylander.

Tao Song, School of Humanities and Communication Arts, Western Sydney University. *Constructing Multimodal Cohesive Chains in Chinese Audiovisual Texts Subtitled in English*. Huvudhandledare Jing Han; medhandledare Alex Ling.

6 Forskning

6.1 Pågående forskning

Vid TÖI bedrivs forskning inom ett flertal forskningsfält. Det nedanstående är beskrivningar av aktiviteterna hos de enskilda forskarna på TÖI under 2020.

Valérie Alfvén påbörjade sin anställning i början av 2020 och har under året arbetat med sitt forskningsprojekt *Svensk barn- och ungdomslitteratur i England och USA*. Projektet undersöker hur översättningar av svensk barn- och ungdomslitteratur till engelska tar upp tabubelagda ämnen och kan påverka ett litterärt system. Alfvén skulle ha presenterat sin forskning vid två (internationella) workshops och en internationell konferens (Ryssland), som dock blev uppskjutna till 2021 pga. av pandemin. Alfvén erhöll för den planerade internationella konferensen externa finansieringsmedel (Vitterhetsakademin). Under året har Alfvén också samarbetat med Charlotte Lindgren (Uppsala Universitet) om ett projekt om översättning av svordomar i ungdomsromaner och dess reception. Vidare blev Alfvén medlem i redaktionskommittén för tidskriften *Nordiques* och i organisationskommittén för ”Réseau nord-européen de traduction des littératures francophones” tillsammans med bl.a. Yvonne Lindqvist (TÖI) och under ledning av Mickaëlle Cedergren, Romklass (SU).

Cecilia Alvstad arbetade under våren 2020 med en handboksartikel om etik och den skönlitterära översättaren som kom ut på Routledge i december 2020. Tillsammans med Dr. Claudine Borg från Maltas universitet skrev hon under våren även en artikel om litterära prisers påverkan på vilka böcker som cirkulerar i Sverige och Malta och som översätts för barn till svenska och maltesiska. Hon deltog med ett paper om självöversättning utifrån Valeria Luisellis essä *Tell me how it ends/Los niños* i kollokviet ”Nuevas escrituras multilingües latinoamericanas y latinas (2000–2020)” som anordnades av Gents universitet och Leuvens universitet. Alvstad påbörjade även arbetet med två inbjudna artiklar om latinamerikansk litteratur i svensk översättning som ska skrivas klart under 2021.

Helena Bani-Shoraka arbetade under 2020 med utvecklingsprojektet *Intensivutbildning i svenska för nyanlända skolelever* (2016–2020) som avslutades och slutrapporterades i juni 2020. Syftet med detta projekt har varit att främja integrering av nyanlända elever i gymnasieåldern genom att arbeta fram och tillämpa en modell för utbildning och undervisning som ökar de nyanlända elevernas möjligheter att inom rimliga tidsramar ta sig vidare i utbildningssystemet och/eller yrkeslivet (intensivsvenska.se). Bani-Shoraka arbetade under 2020 med forskningsprojektet *Tolkmedierade samtal inom smärtherehabiliteringen*, som studerar på vilket sätt de olika vårdprofessionerna i smärtherehabiliteringsteam använder sig av tolk i sin verksamhet. Det nyligen initierade samarbetet med en forskargrupp på Karolinska institutet kring samarbete med tolk i kvalitativa forskningsintervjuer (ki.se/kids/rehabiliteringsmedicin) har pausats på grund av pandemin. Under 2020 ingick Bani-Shoraka i Språkrådets referensgrupp för fackspråk och terminologi, samt i referensgruppen för projektet Kulturdialog genom tolk.

Elisabeth Bladh publicerade i början av januari volymen ”Romanistiken i Sverige: tradition och förnyelse” som hon redigerat tillsammans med Andreas Romeborn (Göteborgs universitet). Volymen tar sitt ursprung i en konferens som de ordnade i Göteborg 2017 och innehåller bidrag som på ett eller annat sätt undersöker de romanska språkens framväxt, ställning eller särdrag inom högre utbildning i Sverige. Bladh skulle även ha deltagit med en presentation vid Skandinaviska romanistkongressen i Århus 2020 av en enkätundersökning bland studenter i nybörjarfranska rörande undervisningsmaterial i form av poddavsnitt som hon varit med att utveckla. Covid-19 medförde att kongressen blev uppskjuten till 2022.

Magnus Dahnberg påbörjade under 2020 ett forskningsprojekt kallat *Från svensk replik till arabiskt yttrande*, som genom en serie intervjuer syftar till att kartlägga och beskriva språkassistenters förberedelsearbete för Kammarkollegiets muntliga auktorisationsprov för tolkar. Projektet är ett led i ett pågående utvecklingsarbete avseende rollspelsanvändning för testning och bedömning av tolkförmåga som Dahnberg påbörjade 2018. Arbetet bygger till del på slutsatserna i Dahnbergs avhandling från 2015 och syftar bl.a. till att utveckla

tolkutbildningen vid TÖI, men är också ägnat att vara ett stöd åt andra offentliga aktörer på tolkområdet såsom Kammarkollegiet och Tolkservicerådet. Dahnberg har även arbetat med att ta fram en taxonomi för rollspel för utbildning och testning av tolkar, vilket bygger på aktuell forskning inom såväl översättningsvetenskap som sociologi.

Birgitta Englund Dimitrova har varit fortsatt engagerad i projektet *Invisible process – cognition and working memory of dialogue interpreting* (tillsammans med Elisabet Tiselius) där hon har arbetat med teoretisk och metodisk utveckling, dataanalys och rapportering. Projektet *Johan Helmich Roman – ett översättningsvetenskapligt perspektiv* har gått vidare med analys av primär- och sekundärkällor; preliminära resultat har presenterats under den digitala konferensen *Musikforskning idag*.

Yvonne Lindqvist vidareutvecklade under året projektet *Litterära periferiers möten i översättning* inom Forskningsprogrammet *Cosmopolitan and Vernacular Dynamics in World Literature*. Inom projektet arbetade hon under 2020 tillsammans med Erik Falk, Andreas Hedberg, Chatarina Edfeldt, Paul Tenggar och Cecilia Schwartz med ett bokprojekt för Bloomsbury med titeln *Northern Crossings. Circulation, Translation and the Semi-periphery*. Yvonne Lindqvist är också verksam inom forskningsnätverket Litteraturförmedlarna som är ett samarbete mellan TÖI och Romanska och klassiska institutionen Stockholms universitet, docenterna Cecilia Schwartz och Mickaelle Cedergren. Under året har hon arbetat vidare med ett projekt som behandlar skönlitterära översättares institutionella konsekration, vilket kommer att resultera i två internationellt publicerade artiklar under 2021. Hon har också arbetat med ett projekt om den spanskaribiska bibliomigrationen vilket resulterat i en artikel som kommer att publiceras i *mTm. A Translation Journal* under 2021.

Ulf Norberg har under året fortsatt sitt projekt att skapa en handbok i skrivtolkning. Projektet har finansierats av en samverkanscheck från Stockholms universitet. Hans medredaktörer för handboken är docent Ursula Stachl-Peier, Graz universitet, Österrike, Maria Laurin, skrivtolkningslärare, Södertörns folkhögskola, samt två yrkesaktiva skrivtolkar, Jenny Therén vid Region Västra Götaland och Victoria Öjefors Quinn vid Region Gotland. Handboken kommer att ges ut av Myndigheten för tillgängliga medier (MTM) under 2021. Norberg har också deltagit i utvecklingsprojektet *Tal Till Text: Ökad tillgänglighet för studenter med funktionsnedsättning genom taligenkänning* (se avsnitt 6.2).

Jan Pedersen har varit aktiv inom sitt eget forskningsprojekt om svenska fansubs (undertexter skapade av amatörer), där han forskat om hur de skiljer sig från traditionella undertexter skapade av professionella undertextare. Han har dessutom skrivit handbokstexter och arbetat mycket med forskningsadministration, bl.a. som medredaktör för den nystartade tidskriften *Journal of Audiovisual Translation (JAT)* som är världens första vetenskapliga tidskrift om medieöversättning och medietillgänglighet. Mycket tid gick under 2020 åt till publicera ett specialnummer av JAT med utvalda publikationer från konferensen *Media for All 8: Complex Understandings* som han var huvudarrangör för 2019. Förutom detta, har han varit delaktig i projektet *Tal Till Text: Ökad tillgänglighet för studenter med funktionsnedsättning genom taligenkänning* (se avsnitt 0) tillsammans med bl.a. Ulf Norberg.

Elisabeth Geiger Poignant har under 2020 färdigställt och försvarat sin sammanläggningsavhandling i översättningsvetenskap med inriktning tolkning: *Tolkade publika författarsamtal. Berättande och triadisk interaktion över språkgränser* (maj 2020). Projektets slutfas har präglats av frågor som berör dialogism, narratologi, multimodal interaktionsanalys och tolkningstypiska sekvensstrukturer som tur-par och tur-cykler i det tolkade samtalet. Under höstterminen slutfördes sedan arbetet med publiceringen av artiklarna "Internationella författarsamtal som en arena för spridning av översatt litteratur i Sverige – historik och praktik" i *Finsk Tidskrift: kultur, ekonomi och politik*, och "The cross-lingual shaping of narrative landscapes: involvement in interpreted storytelling" i *Perspectives: studies in translatology*.

Ida Hove Solberg arbetade under 2020 i huvudsak med forskningsprojektet *A war of minds and culture: Literary translation during the German occupation of Norway (1940–1945)*. Projektets syfte är att utforska hur myndigheterna utövade censur och annan kontroll över det litterära översättningsfältet under den nazistiska ockupationen av Norge under andra världskriget, och hur detta på olika sätt påverkade aktörer på fältet. Under projektets andra år har fokus varit på hur nazistiska auktoriteter initierade konkret utgivning i enlighet

med sin ideologi. I samband med detta har Solberg publicerat artikeln ”Translation as Soft Propaganda: Examples from Occupied Norway 1940–1945”. Under hösten har hon tillsammans med kollegor inom feministisk översättningsvetenskap också arbetat med en artikel om lexikalisk kreativitet i *Egalias døtre* och dess tyska och engelska översättningar.

Elisabet Tiselius driver tillsammans med Birgitta Englund Dimitrova projektet *Den osynliga processen – kognition och arbetsminne i dialogtolkning*. Det är ett fyraårigt projekt finansierat av Vetenskapsrådet (se avsnitt 5.2). I projektet är också doktoranden Aleksandra Adler anställd. I projektet samlas olika typer av data från dialogtolkning i syfte att kartlägga denna tolkform ur ett kognitivt perspektiv. Elisabet Tiselius samarbetar med forskargruppen Vårdvetenskaplig barncancerforskning vid Karolinska Institutet (projektledare Pernilla Pergert) i ett projekt som undersöker tolkanvändning och kommunikation över språkbarriärer inom högspecialiserad barncancer vård, bl.a. med medel från Barncancerfonden. I det projektet bedriver Tiselius en intervju- och observationsstudie med familjer med begränsade kunskaper i svenska. Tillsammans med forskare vid Høgskulen på Vestlandet (Norge) arbetar Tiselius med ett projekt om tolkutbildares erfarenheter av att undervisa döva studenter inom tolkutbildning.

Cecilia Wadensjö arbetade under 2020 tillsammans med Hanna Sofia Rehnberg (projektansvarig) och Zoe Nikolaidou inom forskningsprojektet *Migranternas berättelser i asylprocessen – om samkonstruktion och rekontextualisering*. Empiriskt material för studien har samlats in i form av ljudinspelningar av asylintervjuer, dithörande skriftlig dokumentation, som protokoll och beslut, samt intervjuer med berörda asylsökande, handläggare, juridiska ombud och tolkar. Wadensjö samarbetade vidare med Laura Gavioli, Universitetet i Modena, dels inom ett projekt om tolkning i medicinska möten, dels med förberedelser av ett handbokprojekt, planerat för Routledge förlag. Hennes forskning omfattade även tolkning i publika, litterära samtal, utförd i samarbete med doktoranden – fr.o.m. maj 2020 fil. dr – Elisabeth Geiger Poignant.

6.2 Externfinansierade forskningsprojekt

TÖI deltar i följande externfinansierade forskningsprojekt:

Asylberättelser – om samkonstruktion och rekontextualisering

tolk.su.se/forskning/forskningsprojekt/migranternas-berattelser-i-asylprocessen-6-8-milj-kr-2017-2020-1.357904

Finansiär: Östersjöstiftelsen

Finansieringstid: 2018–2021

Projektledare: Hanna Sofia Rehnberg (Södertörns Högskola)

Projektmedarbetare: Zoe Nikolaidou (Södertörns Högskola) och Cecilia Wadensjö

Projektbeskrivning: Projektets övergripande forskningsfråga är: Hur konstrueras och dokumenteras den asylsökandes berättelse under ansökningssamtalen? Wadensjös expertområde inom projekt är dels tolkning (så gott som alla intervjuer hos Migrationsverket genomförs via tolk), dels ryska. Projektet bygger på muntlig och skriftlig dokumentation av möten mellan asylsökande, handläggare, juridiska ombud och tolkar i ärenden som handlar om asylsökningar från rysktalande personer. Dessutom intervjuas deltagare av dessa kategorier, med erfarenheter av asylintervjuer.

Den osynliga processen – kognition och arbetsminne i dialogtolkning

tolk.su.se/forskning/forskningsprojekt/2.57323/den-osynliga-processen-kognition-och-arbetsminne-i-dialogtolkning-4-milj-kr-2017-2020-1.309310

Finansiär: Vetenskapsrådet

Finansieringstid: 2017–2020

Projektledare: Elisabet Tiselius

Projektmedarbetare: Birgitta Englund Dimitrova, Aleksandra Adler

Projektbeskrivning: Projektet avser att föreslå en modell för de kognitiva processerna i dialogtolkning som både bygger på forskning om processerna i andra typer av tolkning och de kompetenser som kan antas vara specifika för tolkning av dialoger. Vidare testas modellen empiriskt genom kvalitativ och kvantitativ metod: rollspel (som delvis bygger på manus) med retrospektiva intervjuer och psykologiska test för att mäta arbetsminnets

centrala exekutiva funktioner. Tiselius och Adler arbetar med att ta fram tester och samla in data i projektet. Englund Dimitrova och Tiselius handleder Adler gemensamt. Englund Dimitrova är också senior rådgivare i projektet.

Kommunikation över språkbarriärer

ki.se/kbh/vardvetenskaplig-barncancerforskning

Finansiär: Barncancerfonden, Stiftelsen Frimurare Barnhusen, Sällskapet barnavård, KI stiftelser och fonder

Finansieringstid: 2014–2020

Projektledare: Pernilla Pergert

Projektmedarbetare: Elisabet Tiselius, Johanna Granhagen Jungner

Projektbeskrivning: Inom projektet ”Kommunikation över språkbarriärer” arbetar Tiselius med intervju- och observationsstudien om familjer med begränsade kunskaper i svenska och deras möte med svensk barncancervård. Data samlas in genom deltagande observation och intervjuer enligt grundad teori, vid barnonkologavdelningarna på Karolinska universitetssjukhuset i Solna och Akademiska sjukhuset i Uppsala. Etiskt prövningstillstånd finns för från regionala etiksprövningsnämnden i Stockholm. Centrala frågeställningar rör hur kommunikation sker både när tolk är närvarande och inte, samt hur patienten skapar kunskap och förståelse för sjukdomen över språkbarriärerna.

Tolkutbildning för döva studenter

hvl.no

Finansiär: Høgskulen på Vestlandet, Bergen, Norge

Finansieringstid: 2016–2020

Projektledare: Gro Helge Saltnes Urdal

Projektmedarbetare: Elisabet Tiselius, Ingeborg Skaten

Projektbeskrivning: ”Tolkutbildning för döva studenter” undersöker vilka erfarenheter tolkutbildare har av att undervisa döva studenter som går tolkutbildning, en utbildning där döva och hörande studenter kan gå samma kurser anpassade för att kunna ges på samma premisser. Målet med projektet är att genom intervjuer och fältstudier undersöka hur tolkutbildare som har erfarenhet av denna utbildning upplever det. Projektet är en fortsättning på studien om döva tolkstudenters upplevelse av sin utbildning.

World Literatures – Cosmopolitan and Vernacular Dynamics

worldlit.se

Finansiär: Riksbankens Jubileumsfond

Finansieringstid: 2017–2020

Projektledare: Stefan Helgesson

Projektmedarbetare: Yvonne Lindqvist m.fl.

Projektbeskrivning: Forskningsprogrammet utforskar hur estetiska värden, olika genrer och litterära former samt litterära gemenskaper likaväl som individuella författarskap inom ett stort antal språk tar sig uttryck i skärningspunkten mellan det lokala och det globala, det nationella och transnationella, mellan hegemoniska och dominerade språk i Asien, i Afrika och i (Latin)Amerika. De 26 delprojekten i programmet undersöker hur litteraturen kan främja den kritiska förståelsen – både diakront och synkront – av kosmopolitanismen, formad av globalisering, nynationalism, regionalism och rasism. Projekten delas in i fyra övergripande tematiska grupper: översättning och spridning av litteratur, litteraturhistoria, migration och flerspråkighet samt litteraturens ”förvärldsligande” förmåga. Metodiskt ansluter projekten till världslitteraturstudier, kritisk teori, postkoloniala studier, bokhistoria, översättningsvetenskap och antropologi. Med huvudsäte vid Stockholms universitet engagerar programmet också forskare från Uppsala, Lund och Göteborg universitet samt från Södertörn högskola och Högskolan i Dalarna.

Intensivsvenska 2.0

Finansiär: Helsingborgs stad

Finansieringstid: juni 2020–juni 2021

Projektledare: Maria Lim Falk

Projektmedarbetare: Jenny Linderos Nilsson och Helena Bani-Shoraka.

Projektbeskrivning: Ett FoU-projekt inom området skolutveckling.

Forskarna i projektet fungerar som processledare och stöd för rektor på Rönnowska skolan i arbetet med att i) förbättra de organisatoriska och pedagogiska förutsättningarna för utbildningen och undervisningen på skolan, med sikte på att nå ökad måluppfyllelse och genomströmning för fler elever genom ökad motivering och ökad närvaro och ii) att utveckla, synliggöra och sprida former och metoder för praktik- och undervisningsnära samverkan. Processledningen riktas både mot både arbetsorganisation och utvecklingsorganisation.

Tal Till Text: Ökad tillgänglighet för studenter med funktionsnedsättning genom taligenkänning

tolk.su.se/forskning/forskningsprojekt/okad-tillganglighet-for-studenter-m-funktionsnedsattning-genom-taligenkanning-3-milj-2018-2020-1.396295

Finansiär: Post- och telestyrelsen

Finansieringstid: 15 september 2018–1 januari 2022

Projektledare: Jens Edlund (Inst. för tal, musik och hörsel, KTH)

Projektmedarbetare: Ulf Norberg (TÖI), Jan Pedersen (TÖI), Tord Rådahl (Sektionen för utbildningstolkning, SU), Thomas Westin (DSV, SU) m.fl.

Projektbeskrivning: Detta utvecklingsprojekt syftar till att skapa och utvärdera en prototyp för taligenkänning i form av återtalt (eng. respeaking) för skrivtolkning. Skrivtolkning för hörselskadade och döva sker i Sverige idag endast med hjälp av tangentbord (qwerty eller velotype), varvid en skrivtolk återger det tal som sker i ett visst sammanhang (t.ex. ett seminarium eller en föreläsning) i form av skriven text som läses av tolkanvändaren via skärm. Efterfrågan på skrivtolkning ökar dock ständigt, inte minst inom utbildningssektorn, och det här projektet ämnar ta fram en ny återtalsmetod med interaktionsdesign och mjukvara, för att öka tillgången på skrivtolkning. De avnämare som i första hand är tänkta att dra nytta av projektet är studenter vid Stockholms universitet som använder skrivtolkning, men även andra grupper i samhället kan få nytta av utvecklingsprojektets resultat.

6.3 Gästforskare, högre seminarier och gästföreläsningar

Coronapandemin drabbade den publika delen av TÖI:s verksamhet hårt. Vi hade planerat flera besök av gästforskare och hade ett gediget program för det högre seminariet under vårterminen. Tyvärr gjorde pandemin att det mesta av detta gick om intet, bortsett från två utländska gäster. Trots förfrågningar om att ställa om till distansversioner av aktiviteterna så dröjde det till en bit in på höstterminen innan detta hade satt sig och vi började kunna ha mer regelbundna utbyten i distansform.

Förutom de seminarier som nämns ovan och de seminarier som hölls av TÖI:s egen personal, hölls följande högre seminarier av inbjudna gäster under 2020:

5 mars Professor Alexis Hervais-Adelman, Psychologisches Institut, Universität Zürich, Schweiz (Samarr. mellan TÖI och Centrum för tvåspråkighet) ”The Neurobiology of Simultaneous Interpreting – A window into extreme language control”

12 mars doktorand Ana Isabel Leal Lobato, Aarhus universitet ”Conference interpreters as critical intercultural mediators: Aspects of theory and methodology”

6.4 Internationella utbyten

Normalt äger många internationella utbyten rum på TÖI. Dels kommer många utländska forskare hit och dels åker TÖI:s lärare och forskare ut i världen. Coronapandemin gjorde tyvärr allt sådant omöjligt under 2020.

6.5 Nordiskt tolkläarmöte

Det nionde nordiska tolkläarmötet *Ninth Nordic Seminar on Interpreter Education* var tänkt att hållas på plats på TÖI under mars 2020, men fick flyttas fram till hösten och hållas digitalt istället. 1 oktober samlades således tolklärare från hela Norden digitalt för en endagskonferens om tolkutbildning. De var tredje gången som TÖI stod som värd för evenemanget och några av höjdpunkterna på programmet var:

- Demi Krystallidou: *Interprofessional education for students in medicine and interpreting: Belgian experiences and future challenges.*
- Hanne Skaaden: *What challenges do Norwegian police officers experience in interviews performed via interpreting?*
- Gun-Viol Vik: *Interprofessional education, experiences from Diak, and inter-professional cooperation in the field of interpreting.*
- Tuija Hildén & Soile Mäkiranta: *Interprofessional education: Experiences from TAKK.*
- Helena Bani-Shoraka & Magnus Dahnberg: *Interpreting students and medical students: Joint efforts to provide high quality services in the future.*
- Gry Sagli & Tatjana Radanovic Felberg: *Get to know your partners: Findings from a survey among healthcare educators at Oslo Metropolitan University.*
- Anu Viljanmaa: *One exercise – two target groups: Looking at the behavioral dimension of listening in interpreted communication.*

6.6 Workshop – forskning om asylbestämning

Den 29–30 oktober arrangerade TÖI en digital, tvådagars, internationell tvärvetenskaplig workshop ägnad åt forskning om asylbestämning – kommunikativa, politiska och sociala frågor, under rubriken *Asylum Encounters: Bridging Different Perspectives on Language, Asymmetries and Identities*. Workshopens olika bidrag undersökte språk och språkande, tolkmedierad interaktion, frågor om asylprocessens organisation, om maktfördelning och om hur identitet konstrueras i mötet mellan asylsökande, handläggare, offentliga ombud och tolkar. Förutom TÖI-personal, särskilt Cecilia Wadensjö, som arrangerade det hela tillsammans med Livia Johannesson på SCORE, Stockholms universitet, deltog bl.a. följande plenartalare:

- Nick Gill, Professor in Human Geography, University of Exeter.
- Julia Korkman, Associate Professor in Forensic Psychology, Legal Psychology, Åbo Akademi University.
- Krzysztof Kredens, PhD in Forensic Linguistics, Aston University.
- Katrijn Maryns, Professor, Department of Translation, Interpreting and Communication, Ghent University.

Detta fakultetsöverskridande projekt fick ekonomiskt stöd från Humanistiska fakultetens områdesnämnd och genomfördes i hybridform (fem deltagare på plats och ett 20-tal, på Zoom).

6.7 Publikationer

tolk.su.se/publikationer

Alfvén, Valérie. 2020. "Defying norms through unprovoked violence: The translation and reception of two Swedish young adult novels in France". I: Van Coillie J. & McMartin J. (eds) *Children's Literature in Translation: Texts and Contexts*, Minderbroedersstraat, Leuven (Belgien): Leuven University Press, 2020, s. 263–276.

doi: [10.2307/j.ctv17rvx8q.18](https://doi.org/10.2307/j.ctv17rvx8q.18)

Alvstad Cecilia & Borg, Claudine. (Published "online first" in 2020, will appear in a 2021 issue). "The impact of awards on the translation and circulation of children's literature into semi-peripheral and peripheral languages", *Perspectives*. DOI: [10.1080/0907676X.2020.1839521](https://doi.org/10.1080/0907676X.2020.1839521)

Alvstad, Cecilia. 2020. "Literary Translator Ethics". In *The Routledge Handbook of Translation and Ethics*, Kaisa Koskinen & Nike K. Pokorn (eds), [Routledge Handbooks in Translation and Interpreting Studies], London: Routledge. 2021, 180–194. (utkom 18 december 2020, men står i DiVA som 2021).

Alvstad, Cecilia. 2020. "Anthropology over Aesthetics: On the Poetics of Movement and Multilingualism in Three Translations of Yuri Herrera's *Señales que precederán al fin del mundo*". In *Literatura latinoamericana mundial: Dispositivos y disidencias*, Gustavo

- Guerrero, Jorge J. Locane, Benjamin Loy, Gesine Müller (eds), Walter de Gruyter, 2020, 223–241.
- Alvstad, Cecilia, Bladh, Elisabeth, Eriksson, Olof and Ramnäs, Mårten. "Översättningens plats inom utbildning och forskning i romanska språk." *In: Romanistiken i Sverige: Tradition och förnyelse* / [ed] Andreas Romeborn, Elisabeth Bladh, Göteborg: Göteborgs universitet, 2020, 281–294.
- Alvstad Cecilia 2020. "Översättningsvetenskapens värde i samhället". *Mellom*, nr 2, s. 146–160.
- Alvstad, Cecilia & Bladh, Elisabeth. 2020. "Översättningsvetenskaplig forskning inom romanska språk. I Romeborn, Andreas & Bladh, Elisabeth (eds.). *Romanistiken i Sverige: tradition och förnyelse*. Göteborg: Kriterium. 288–291.
- Bani-Shoraka, H. 2020. "Tolkning och översättning – historia, teori och praktik". I: *En antologi för en flerspråkig scenkonst*. Anna, Haglund, Annica, Styrke och Karin Wiklund (red.). Stockholm: Johanssons pelargoner och dans.
- Bladh, Elisabeth & Henriksson, Henrik. 2020. "The PC and Imparfait in German and Swedish (re)translations of L'Étranger". In: Corre, Eric, Do-Hurinville, Dahn Thành and Dao, Huy Linh (eds.) *The Expression of Tense, Aspect, Modality and Evidentiality in Albert Camus's L'Étranger and Its Translations / L'Étranger de Camus et ses traductions: questions de temps, d'aspect, de modalité et d'évidentialité (TAME). An empirical study / Etude empirique [LIS 35]*. Amsterdam: John Benjamins. 143–160. DOI : [10.1075/lis.35.08bla](https://doi.org/10.1075/lis.35.08bla).
- Galián Barrueco, Carmen, Tomas Riad, Maria Lim Falk & Helena Bani-Shoraka. 2020. *Studiemedvetenhet och måluppfyllelse*. SKRIVS 18. Intensivsvenska, Institutionen för svenska och flerspråkighet, Stockholms universitet.
- Geiger Poignant, Elisabeth. 2020. *Tolkade publika författarsamtal. Berättande och triadisk interaktion över språkgränser*. Dissertations in Translation and Interpreting Studies 2. Stockholms universitet: Stockholm.
- Geiger Poignant, Elisabeth. 2020. "Internationella författarsamtal som en arena för spridning av översatt litteratur i Sverige – historik och praktik". I: *Finsk Tidskrift: kultur, ekonomi, politik*, 2020 (7–8), s. 7–33. URL: <https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:1417212/FULLTEXT01.pdf>.
- Geiger Poignant, Elisabeth. 2020. "The cross-lingual shaping of narrative landscapes: involvement in interpreted storytelling". In: *Perspectives: Studies in Translatology*. Published online (open access): 2020–11–26. doi.org/10.1080/0907676X.2020.1846571.
- Geiger Poignant, Elisabeth & Wadensjö, Cecilia. 2020: "To re-present a Nobel prize winner: Interpreting a public literary conversation." *Multimodal Communication*, Vol. 9, nr 1, s. 1–19.
- Gavioli, Laura & Cecilia Wadensjö. 2020. "Reflections on Doctor Question – Patient Answer Sequences and on Lay Perceptions of Close Translation", *Health Communication*, doi.org/10.1080/10410236.2020.1735699.
- Herring, Rachel, E. & Tiselius, Elisabet. 2020. "Making the Most of Retrospective Process Tracing in Dialogue Interpreting Research". In Esther Monzó-Nebot & Melissa Wallace (eds.) *Research Methods in Public Service Interpreting and Translation*. Special issue of *FITISPos International Journal Public Service Interpreting and Translation*. 7(1). 53–71.
- Lim Falk, Maria, Tomas Riad, Carmen Galián Barrueco & Helena Bani-Shoraka. 2020. Projektrapport. *Intensivutbildning i svenska för nyanlända skolelever*, *Intensivsvenska, 2016–2020*. SKRIVS 1. Intensivsvenska, Institutionen för svenska och flerspråkighet, Stockholms universitet.
- Lim Falk, Maria, Carmen Galián Barrueco, Tomas Riad, Margareta Majchrowska & Helena Bani-Shoraka. 2020. *Ordförråd och skolspråk*. SKRIVS 15. Intensivsvenska, Institutionen för svenska och flerspråkighet, Stockholms universitet.

- Lindqvist, Yvonne. 2019. Translation Bibliomigration. The case of French Caribbean Literature in Sweden. *Meta. International Journal for Translation Studies*. 64 (3), s. 600–630.
- Lindqvist, Yvonne. 2020 Att anlita översättning. Chaucer, Dryden, Arnold och Pound. (I) *Med andra ord*. Nr 104, s. 27–29.
- Meister, Lova and Svahn, Elin. 2020. "Förord". I: Elin Svahn & Lova Meister (red). *Översättningsvetenskap i praktiken. Om översättningar, översättare och översättande*. Stockholm: Morfem förlag.
- Nikolaidou, Zoe, Hanna Sofia Rehnberg & Cecilia Wadensjö. 2019. Negotiating access in research on asylum. *Paper 262. Working Papers in Urban Language & Literacies*. London: Kings College.
- Pedersen, Jan. 2020. "Audiovisual Translation Norms and Guidelines". I Bogucki, Ł. and Deckert, M., eds. 2020. *The Palgrave Handbook of Audiovisual Translation and Media Accessibility*. London: Palgrave Macmillan. 417–436.
- Pedersen, Jan. "Mer översättningsvetenskap på Wikipedia" i *Facköversättaren. Organ för Sveriges facköversättarförening*. Nr 2/2020, s. 12.
- Pedersen, Jan & Anna Matamala (eds.) 2020. "Perspectives on complex understandings" in Pedersen, Jan & Anna Matamala (eds.). *Complex Understandings: Selected papers from the 8th Media for All conference*. Special issue of *Journal Audiovisual Translation*.
- Pedersen, Jan & Anna Matamala (eds.) 2020. *Complex Understandings: Selected papers from the 8th Media for All conference*. Special issue of *Journal Audiovisual Translation*.
- Rehnberg, Hanna Sofia, Cecilia Wadensjö & Zoe Nikolaidou. 2020. Stor skillnad i tolkars kompetens vid asyLintervjuer. *Artikel 14 2020:2*. S. 28–33.
- Rehnberg, Hanna Sofia, Zoe Nikolaidou & Cecilia Wadensjö. 2020. "AsyLintervjuer borde alltid spelas in". *Artikel 14 2020:1*. S. 12–19.
- Romeborn, Andreas & Bladh, Elisabeth. 2020. *Romanistiken i Sverige: tradition och förnyelse*. Göteborg: Kriterium.
- Skaten, Ingeborg, Urdal, Gro Hege Saltnes & Tiselius, Elisabet. (2020) "Exploring deaf sign language interpreting students' experiences from joint sign language interpreting programs for deaf and hearing students in Finland". *Translation and Interpreting Studies*, online first, doi.org/10.1075/tis.18033.ska
- Solberg, Ida. 2020. "Women (re-)writing authority: A roundtable discussion on feminist translation", kollektivt skrivit prolog till *The Routledge Handbook of Translation, Feminism and Gender*, redigerat av Luise von Flotow och Hala Kamal, s. 5–14.
- Solberg, Ida. 2020. "Translation as Soft Propaganda: Examples from Occupied Norway (1940–1945)", I *Translation Matters*, Vol. 2, nr. 2, s. 144–159.
- Solberg, Ida. 2020. "Der det brenn: Seks gneistrande omsettingspoetikkar", recension av *Autor Chap II* i tidskriften *Mellom*, vol. 6, nr. 2, s. 187–190.
- Svahn, Elin. 2020. *The Dynamics of Extratextual Translatorship in Contemporary Sweden. A Mixed Methods Approach*. Dissertations in Translation and Interpreting Studies 1. Stockholms universitet: Stockholm.
- Svahn, Elin and Lova Meister (red). 2020. *Översättningsvetenskap i praktiken. Om översättningar, översättare och översättande*. Stockholm: Morfem förlag.
- Svahn, Elin. 2020. "Vad vi pratar om när vi pratar om översättning. En tematisk analys av ett fokusgruppsamtal med nyblivna översättarstudenter". I: Elin Svahn & Lova Meister (red). *Översättningsvetenskap i praktiken. Om översättningar, översättare och översättande*. Stockholm: Morfem förlag, s. 133–162.
- Svahn, Elin. 2020. "Fantastic Translator Role Models and Where to Find Them: A Longitudinal Perspective on Translation Students' Possible Selves and Role Models Development". *Transletters. International Journal of Translation and Interpreting*. 3(4), s. 299–322.
- Svahn, Elin. 2020. "Thesis Abstract: The Dynamics of Extratextual Translatorship in Contemporary Sweden. A Mixed Methods Approach". *New Voices in Translation Studies* 22, s. i-ii.

- Svahn, Elin. 2020. "Hundra år av icke-nyöversättningar". *Med andra ord. Tidskrift för litterär översättning*, nr 104/2020, s. 10–13.
- Svahn, Elin. 2020. "Begreppet översättarskap". *Facköversättaren. Organ för Sveriges facköversättarförening*. Nr 2/2020, s. 19
- Tiseliuss, Elisabet, & Sneed, Kayle. 2020. Gaze and eye movement in dialogue interpreting: An eye-tracking study. *Bilingualism: Language and Cognition*, 23(4), 780–787. [doi:10.1017/S1366728920000309](https://doi.org/10.1017/S1366728920000309).
- Tiseliuss, Elisabet. 2020. "L'interprète de secteur public en Suède". In: Arnold, Castelain (ed.) *Politique européenne d'accueil, éthique de la traduction*. Collection TransAires. Paris: Éditions INALCO. 309–324.
- Tiseliuss, Elisabet, Hägglund, Elisabet & Pergert Pernilla. 2020. "Distressful situations, non-supportive work climate, threats to professional and private integrity: Healthcare interpreting in Sweden". In: Souza, I. and Fragkou, E. *Handbook of Research in Medical Interpreting*. Hershey, PA: Igi-Global. 54–79. [Doi: 10.4018/978-1-5225-9308-9](https://doi.org/10.4018/978-1-5225-9308-9).
- Wadensjö, Cecilia. 2020. "Involvement, trust and topic control in interpreter-mediated healthcare encounters". *Communication & Medicine*, 15(2) (2018), 165–176.
- Wadensjö, Cecilia. 2020. The bilingual courtroom: court interpreters in the judicial process, by Susan Berk-Seligson, second edition, 2017, *The Translator* 26(2), pp. 313–316. doi.org/10.1080/13556509.2020.1851483.

6.8 Presentationer på vetenskapliga konferenser, workshoppar och seminarier utanför TÖI

Cecilia Alvstad:

- "La configuración de la traductora activista en Los niños perdidos/Tell Me How It Ends: An Essay in Forty Questions de la escritora translingüe Valeria Luiselli." på *Coloquio internacional: nuevas escrituras multilingües latinoamericanas y latinas* (2000-2020), Universidad de Gante, Facultad de Filosofía y Letras, 15–16 oktober (på Zoom).

Elisabeth Bladh:

- "Presentation av antologin *Romanistiken i Sverige: tradition och förnyelse* (red. Andreas Romeborn & Elisabeth Bladh)." Department of Languages and Literatures, Göteborgs universitet, 21 oktober. . Sampresentation med Andreas Romeborn.

Helena Bani-Shoraka:

- "Sva-didaktik och ämnesdidaktik möts i praktiken – undervisningsstrategier för nyanlända elevers ordförrädsutveckling". *Svenska med didaktisk inriktning* (SMDI14) på Malmö universitet, 18–19 november. Med Maria Lim Falk, Carmen Galian Barrueco och Madeleine Forsberg.

Magnus Dahnberg och Helena Bani-Shoraka:

- ”Interpreting students and medical students: Joint efforts to provide high quality services in the future” på Nordiskt tolkläramöte, 30 september.

Birgitta Englund Dimitrova:

- ”Johan Helmich Roman i översättningsvetenskaplig belysning.” Presentation vid konferensen *Musikforskning idag – 2020*, anordnad on-line av Svenska samfundet för musikforskning. Juni.

Yvonne Lindqvist:

- ”Collaborative work on Northern Circulation” inom forskningsprogrammet *Cosmopolitan and Vernacular Dynamics in World Literatures*, Zoom, Lund, 11 maj.
- ”Collaborative work on Northern Circulation” inom forskningsprogrammet *Cosmopolitan and Vernacular Dynamics in World Literatures*, Zoom, Stockholm, 15–16 oktober.
- Gästföreläsning på fakultetskursen Textual Cultures, (Texts in Transit) 5 hp, 20 mars ”Bibliomigrancy and Translation”.

Jan Pedersen:

- ”Medietillgänglighet”, på Sektionen för utbildningstolkning, 16 januari.
- ”Undertextning och kulturell överföring” på Senioruniversitetet, 18 februari.
- ”On the importance of norms and guidelines in AVT” på *TEW – Subtitling: Between Science and Art*, Ljubljana; Slovenien, 22 oktober (online).

Elin Svahn:

- ”How to become a translator?”. Université de Laval à Québec, Québec City, Kanada [på Zoom], 9 november.

Cecilia Wadensjö:

- ”Migrants’ Narratives in the Asylum Process” på *The INTERPRETING Workshop*, Institut for Nordiske Studier og Sprogvidenskab, Københavns universitet, 30–31 januari.
- ”Challenges in the co-construction of an asylum story”, på *Asylum Encounters: Bridging Different Perspectives on Language, Asymmetries and Identities*, Stockholms universitet, 29–30 oktober (ägd rum på Zoom).

7 Samverkan

7.1 Samverkan med det omgivande samhället

TÖI samverkar med det omgivande samhället på många sätt och så även under 2020, trots att coronapandemin försvårat detta på flera områden. Detta är tydligt på alla nivåer, exempelvis är TÖI:s styrelse delvis extern, och inte minst märks detta genom att flertalet lärare på både tolk- och översättarsidan är aktiva tolkar och översättare. TÖI har flera adjungerade lärare, som har sin huvudsakliga verksamhet utanför universitet och institutet anlitar aktiva tolkar och översättare som granskare och språkhandledare. Även på andra sätt samverkar TÖI med praktikutövare. Så höll Ulf Norberg exempelvis en rad workshoppar inom ramen för utarbetandet av en handbok i skrivtolkning, med deltagare från Södertörns folkhögskola, Region Västra Götaland, Region Gotland samt Graz universitet.

TÖI har dessutom varit aktiv i samhällsutvecklingen genom att agera remissinstans för flera viktiga utredningar och skrivelser, från Utbildningsdepartementet, Myndigheten för Yrkehögskolan, Domstolsverket, m.fl. Exempelvis skrev TÖI remissvar på utredningen ”Ökad statlig närvaro i Härnösand” (SOU 2019:33). Även inom SU är TÖI med och påverkar. Så var exempelvis Jan Pedersen på rektors måndagsdragning 17 februari för att argumentera för att SU skulle ha interna översättare.

TÖI samarbetar även med flera samhällsaktörer, t.ex. Föreningen auktoriserade translatorer, Sveriges Facköversättarförening och Kammarkollegiet, där exempelvis Magnus Dahnberg arrangerat och genomfört en utbildningsdag för provledare 4 maj. Även i samband med Svefler i stort deltar TÖI, exempelvis vid workshoppen *Kommunikation på liv och död i pandemins tid* med deltagande av centrala myndigheter som Folkhälsomyndigheten och MSB på temat språk, kommunikation och översättning (Magnus Dahnberg tillsammans med Mona Blåsjö, Maria Lim Falk och Gunilla Almström Persson). Teckenspråkstolktutbildningen samarbetar även med Märsta kommun om praktik. Dessutom deltog Cecilia Wadensjö i ett samverkansinitiativ organiserat av docent Jana Holsanova, filosofiska institutionen, Lunds universitet: *Syntolkning för tillgänglig kommunikation*. Samverkanspartners där var Myndigheten för tillgängliga medier, Specialpedagogiska skolmyndigheten, Syntolksutbildning (Fellingsbro folkhögskola, Region Örebro län), Synskadades riksförbund, Unga med synnedläggelse, Lunds och Stockholms universitet. TÖI deltar även i utbildning av olika samhällsaktörer. Så är exempelvis flera av tolklärarna ute i offentlig verksamhet och informerar om tolkanvändning. TÖI samverkar med samhället också genom deltagande utan föredrag, på mässor, konferenser och liknande. Exempelvis var flera av TÖI:s lärare på Nordic Translation Industry Forum i digitalt i november.

Under en följd av år har TÖI även arrangerat översättarträffar, men även detta har varit svårare under den rådande pandemin. Dock kunde en sådan träff genomföras digitalt den femte maj. Temat var då översättarorganisationer och Översättarcentrums Anna Lindberg samtalande med författarförbundets Andreas Norrman vid ett seminarium modererat av Elin Svahn. Elin Svahn gav även en presentation på Översättarsektionens (inom Sveriges författarförbund) årsmöte den 18 januari 2020.

TÖI håller även öppna föreläsningar, vilket under året huvudsakligen skett i digital form. Den mest populära var en föreläsning med den populära och mångsysslande tolken, översättaren och författaren Judy Jenner, som talade över ämnet ”The Future of Translation and Interpreting”. Arrangemanget drog över hundra digitala åhörare.

Corona drabbade tyvärr även flera av de samverkansaktiviteter som planerats. Så samarbetade t.ex. Yvonne Lindqvist med Stiftelsen Proventus i förberedelserna för att moderera ett litterärt café på konsthallen Accelerator, SU, med den belgiska författaren Diane Meur och hennes svenske översättare Joachim Forsgren den 22 oktober under titeln *Riverbanks leaps, writing, living and translating The Mendelssohn Map*. Lindqvist planerade, förberedde evenemanget och skrev inbjudningstexten, men drabbades tyvärr av corona och fick ställa in i sista stund.

Trots pandemin startade under 2020 tre nya samverkansinitiativ på tolksidan: MIS, handledarutbildning och Tolkarenan.

Metodutveckling för interprofessionell samövning (MIS) är en satsning initierad av TÖI för att arbeta med metodutveckling gällande samövningar mellan TÖI:s tolkstuderanter och studenter på andra akademiska yrkesutbildningar. Många interprofessionella sammanhang i arbetslivet förutsätter kommunikativ kompetens och en förståelse för andra professioner. Dagens mångspråkiga samhälle ställer också särskilda krav på att all kommunikation ska ske med samma tillförlitlighet. Genom interprofessionella samövningar redan under utbildningstiden får studenter på olika yrkesutbildningar nu möjlighet att genomföra och leda samtal med hjälp av tolk. Tolkstudenter, som i sin profession dagligen kommer att möta personer från olika professionella fält och i många verksamheter, får här möjlighet att öva tillsammans med nästan färdigutbildade personer inom olika professioner. Erfarenheterna från dessa interprofessionella samövningar och metodutvecklingsarbetet kommer att publiceras i vetenskapliga tidskrifter. I arbetet ingår flera samarbetspartners, för närvarande läkarprogrammet på Karolinska Institutet och socionomprogrammet på Linnéuniversitetet. Kontaktpersoner för initiativet är Helena Bani-Shoraka och Magnus Dahnberg.

Handledarutbildning för yrkesverksamma teckenspråkstolkare är en fristående kurs som är ett resultat av flera samverkanssatsningar där ett tydligt behov på handledarutbildning har ringats in och specificerats. Kursen syftar till att fortbilda yrkesverksamma tolkar i handledning, reflektion och utveckling inom den egna professionen för att kunna ta emot praktikstudenter från bl.a. Kandidatprogrammet i teckenspråk och tolkning. Dessa handledare kommer därför att ha en viktig roll i utbildningen av teckenspråkstolkare vid Stockholms universitet. Kursen planerades under 2020 genom medverkan från lärare från Tolk- och översättarinstitutet och institutionen för lingvistik och kommer att ges för första gången under vårterminen 2021. Arbetet med att ta fram och genomföra utbildningen kommer att dokumenteras systematiskt med etnografiska metoder och ska leda till både vidareutveckling och av breddning kursen mot olika målgrupper.

Tolkarenan är en samverkanssatsning där TÖI sprider information och kunskap om svensk, nordisk och internationell tolkforskning till det omgivande samhället. Konceptet har fötts ur en rad olika samverkansprojekt finansierade av Samverkansavdelningen vid Stockholms universitet (K3-projektet Safir) där föreläsningsserier, workshoppar, seminarier och utbildningsdagar riktade till olika delar av tolkbranschen har testats och utvärderats. Tolkarenan på TÖI kommer årligen att erbjuda evenemang för spridning av tolkforskning till en bredare målgrupp. Det första evenemanget kommer att äga rum under vårterminen 2021. Innehållet i evenemanget kommer att bestämmas i samråd med en styrgrupp, som också kommer att vara delaktig i genomförandet av det årliga evenemanget. Tolkarenan genomförde sitt första styrgruppsmöte i slutet av 2020 med representanter från elva olika organisationer från offentlig, privat och ideell sektor. Kontaktpersoner för tolkarenan är Helena Bani-Shoraka och Magnus Dahnberg.

7.1.1 Skrivarstuga om översättningsvetenskap på Wikipedia

Foto: Wikimedia. Foundation, CC BY-SA 3.0, commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=10310141

Som ett av de sista evenemang som ägde rum på campus innan coronanerstängningen arrangerade TÖI i samarbete med Wikimedia och European Society for Translation Studies ett s.k. editathon den 11 mars. Detta är en skrivarstuga, där man skapar, översätter och redigerar artiklar på Wikipedia. Eventet handlade om att utöka medvetenheten och sökbarheten om tolkning, tolkar, översättare och översättning och översättningsvetenskapen och dess forskare. Evenemanget ägde rum under en heldag i Språkstudion på SU och de cirka 20 deltagarna skapade 24 nya artiklar, redigerade ytterligare 45 och utökade Wikipedias kunskapsbank med ytterligare 107 kB data. Arrangemanget skapade en hel del uppmärksamhet, både i och utanför universitetet, bl.a. i Vetenskapsrådets tidning *Curie*. Detta kan ses som ett mycket gott och tillgängligt sätt att delge det omgivande samhället forskningsresultat och annan kunskap.

7.1.2 Hieronymusdagen

Hieronymusdagen är den internationella översättardagen och firas i anslutning till översättarnas skyddshelgon, St. Hieronymus helgdag 30 september. 2020 valde TÖI att ha ett digitalt, Hieronymusfirande. Det ägde huvudsakligen rum i form av ett webinarium, där Magdalena Sørensen från Autor och Patricia Fjellgren som översätter till och från nord- och sydsamiska samtalande. Firandet sammanföll med Autors släpp av boxen Autor Chap II, där sju översättare till eller från det skandinaviska språkområdet skriver om sin praktik och sina förutsättningar, överväganden och visioner. Evenemanget var mycket lyckat och digitalt välbesökt.

S:t Hieronymus.
Foto: Vasilii Mykhailov,
MostPhotos

7.1.3 Bokmässan i Göteborg

TÖI var under hösten representerad på Bokmässan i Göteborg, där institutet stod som medarrangör och medfinansierare för evenemangsprojektet ”Rum för översättning”, tillsammans med Sveriges författarförbunds översättarsektion, Kulturrådet, Översättarcentrum och Akademi Valand vid Göteborgs universitet. På grund av covid-19-pandemin gick evenemanget digitalt och med ett lägre antal samtal än tidigare år. TÖI:s bidrag var samtalet ”Översättning, representation och identitet”, med Niclas Hval, Jennifer Hayashida och Mara Lee, om vilka utmaningar det innebär för en översättare att återge erfarenheter som hen själv inte har, och vilken roll makt, identitet och representation spelar i översättandets individuella och strukturella förutsättningar.

7.1.4 SACO-mässan och Öppet hus

TÖI brukar vara väl representerade på SACO-studentmässan i Älvsjö i november, med en egen monter. Denna typen av aktiviteter kunde dock inte arrangeras på plats under 2020, varför mässan genomfördes digitalt. TÖI valde bort att ha egen monter, och deltog istället enbart i Stockholms universitets digitala dito. Tyvärr får vi konstatera att mycket få besökare kom till kanalen för språk, som TÖI var med och bemannade.

TÖI medverkade också vid Öppet hus i mars, som arrangerades digitalt av Stockholms universitet. Allmänhetens intresse för evenemanget var dock tämligen svalt.

7.1.5 Samarbete med EU-organisationer

TÖI har också ett nära samarbete med EU:s olika organisationer, inte minst med representationen i Europahuset. Inom tolkning i talade språk medfinansieras konferenstolkutbildningen av EU-parlamentet och vi medverkar även i SCIC Universities, som bidrar med censorer vid examinationstillfällena. TÖI:s konferenstolkutbildning har sedan 2019 varit medlem i nätverket EMCI (European Masters in Conference Interpreting), en sammanslutning av konferenstolkutbildningar vid 16 universitet i Europa som utvecklar gemensamma kvalitetsriktlinjer och har ett nära samarbete med EU-kommissionens och EU-parlamentets generaldirektorat för tolkning.

Europaparlamentet tog under 2020 fram riktlinjer för undertextning för döva och hörselskadade och där var TÖI mycket involverat som remissinstans, framför allt genom Jan Pedersen.

7.2 TÖI i medierna

TÖI har under året vid ett flertal tillfällen yttrat sig och/eller omnämnts i medierna i flera olika sammanhang. Här nedan följer några exempel:

TÖI:s editation med skrivande av Wikipediaartiklar om översättningsvetenskap gav ett visst medialt intresse. Det skrevs bl.a. om det i Vetenskapsrådets tidning [Curie tidningen curie.se/nyheter/2020/04/22/produktiv-skrivarstuga-pa-universitetet/](https://curie.se/nyheter/2020/04/22/produktiv-skrivarstuga-pa-universitetet/) och även i SFÖ:s tidning *Facköversättaren* https://sfoe.se/wp-content/uploads/fackoversattaren_2020_2.pdf

Ali Labriz har under två tillfällen under året deltagit i Sveriges Radios kurdiska sändningar. Första gången i mars då han intervjuades om distanstolkning: <https://sveriges>

[radio.se/artikel/7517984](https://sverigesradio.se/artikel/7517984). Andra gången var i juli, då det handlade om undermåliga översättningar (på kurdiska) av viktig samhälls- och hälsoinformation: <https://sverigesradio.se/artikel/7428791>.

Jan Pedersen syntes i media genom en intervju i *The Smithsonian Magazine* om utvecklingen av svenskan under covid-19-pandemin och även i Svenska Dagbladet om begreppet ”tacksamhetsskuld”. <https://www.svd.se/margareta-80-borde-jag-skallt-ut-ina-tva-vanner?fbclid=IwAR06iu6JygVD9RgG3t-C25AmA7AYvoycD7Pq4FIBwfinhVOFdUrJBNVqtZg>

TÖI är även mycket aktivt på sociala medier. TÖI har en egen Facebooksida och eget Twitterkonto och Kandidatprogram i teckenspråk och tolkning har dessutom också en egen Facebooksida. Flera av de enskilda lärarna och forskarna är dessutom väldigt aktiva med många följare på olika social media, exempelvis Elisabet Tiselius och Jan Pedersen.

facebook.com/tolk.su.se/

facebook.com/kandidatprogramiteckensprakochtolkning/

8 Förtroendeuppdrag

8.1 Uppdrag inom Stockholms universitet

Helena Bani-Shoraka:

- Delaktig i projektet ”Samtidig samverkan mellan forskare och lärare” (2021–2022).

Magnus Dahnberg

- Stf föreståndare för TÖI.

Elisabeth Geiger Poignant:

- Ledamot (studeranderepresentant) i TÖI:s styrelse (under vårterminen).
- Ledamot i styrelsen för Institutionen för svenska och flerspråkighet.

Yvonne Lindqvist:

- Ledamot i styrelsen för Institutionen för svenska och flerspråkighet.

Ulf Norberg:

- Ledamot och vice ordförande i TÖI:s styrelse.

Jan Pedersen:

- Föreståndare för TÖI.
- Ordförande i TÖI:s styrelse.
- Suppleant i humanistiska fakultetsnämnden.

Raphael Sannholm:

- Studentrepresentant i TÖI:s styrelse (under höstterminen).

Cecilia Wadensjö:

- Ledamot i styrelsen för Institutionen för svenska och flerspråkighet (suppleant).
- Ledamot i TÖI:s styrelse.
- Ledamot i valberedningen för rekrytering av medlemmar till Sveflers institutionsstyrelse

8.2 Deltagande i internationella nätverk

Aleksandra Adler

- EST – European Society for Translation Studies
- BTS – The Bertinoro Translation Society

Cecilia Alvstad:

- Associated member of Centrum voor Literatuur in Vertaling (cliv.be/en/about/).
- Associated member of Traveling Text: Translation and Transnational Reception.

Helena Bani-Shoraka:

- Grundande medlem i International Interdisciplinary Research Network on Multilingualism in Health Care.

Elisabeth Bladh:

- EST– European Society for Translation Studies.

Magnus Dahnberg:

- ICCEES, International Council for Central and East European Studies (företrädare Sverige i ICCEES såsom ordförande i Sällskapet för studier av Ryssland, Central- och Östeuropa samt Centralasien).

Birgitta Englund Dimitrova:

- Medlem av nätverket TREC, Translation Research Empiricim Cognition.
- EST – European Society for Translation Studies.
- Svenska Slavistförbundet.
- Svenska samfundet för musikforskning

Yvonne Lindqvist:

- EST– European Society for Translation Studies.

Ulf Norberg:

- EST– European Society for Translation Studies.

Jan Pedersen:

- EST – European Society for Translation Studies.
- ESIST – European Association for Studies in Screen Translation.

Raphael Sannholm:

- EST – European Society for Translation Studies.
- Translation Research Empiricism Cognition (TREC).

Ida Solberg:

- EST – European Society for Translation Studies.

Elin Svahn:

- EST – European Society for Translation Studies.
- Forskningsgruppen The Changing Translational Landscape, Tammerfors universitet, leds av Prof. Kaisa Koskinen.

Elisabet Tiselius:

- AIIC Sign Language Network (SLN).
- Ledamot av AIIC Research Committee.
- Translation Research Empiricism Cognition (TREC).
- Tegnspråk, tolking og kommunikasjon.
- Styrelseledamot i EST – European Society for Translation Studies.

Cecilia Wadensjö:

- Nätverket MESH – *Multilingual Europe's Services for Health*, koordinerat från Università di Modena e Reggio Emilia, Italien. Nätverket har medlemmar i elva länder och från lika många universitet och bedriver forskning om flerspråkighet som utmaning och möjlighet i hälso- och sjukvården i Europa.
- Nordiskt nätverk av forskare och lärare inom tolkområdet. Cecilia Wadensjö initierade nätverket tillsammans med Hanne Skaaden, (Oslo) år 2011.

8.3 Medlem i redaktionskommittéer och referee-uppdrag

Cecilia Alvstad:

Medlem i redaktionskommittén för:

- Benjamins Translation Library.
- *Handbook of Translation Studies V*, redigerad av Y. Gambier & L. van Doorslaer. Amsterdam: John Benjamins.
- *Linguistica Antverpiensia: Themes in Translation Studies*.
- *Trans: Revista de Traductología*.
- Tibón. Universidad de Las Palmas de Gran Canaria.
- Norsk oversetterleksikon.
- Vita Traductiva.

Referee-uppdrag:

- *Handbook of Translation Studies V* (4 kapitel).
- *Perspectives: Studies in Translation Theory and Practice* (2 artiklar).
- Benjamins Translation Library, John Benjamins (1 bokmanus).
- *African Perspectives on Literary Translation* (1 kapitel).

Elisabeth Bladh:

Medlem i redaktionskommittén för:

- *Revue nordique des études francophones*.

Referee-uppdrag:

- *Finsk tidskrift* (1 artikel).
- *Utbildning & Lärande* (1 artikel).

Birgitta Englund Dimitrova:

Medlem av vetenskapliga kommittén för:

- *Across Languages and Cultures. A Multidisciplinary Journal for Translation and Interpreting Studies.*
- *MTM. A Translation Journal.*
- *Perspectives: Studies in Translation Theory and Practice.*
- *Interpreting.*
- *Translation, Cognition and Behaviour.*

Referee-uppdrag

- *Linguistica Antverpiensia, New Series* (1 artikel).
- *Perspectives: Studies in Translation Theory and Practice* (2 artiklar).
- *Translation & Interpreting – trans-int* (1 artikel).
- Publikaton av De Gruyter publishing house. (1 artikel).

Magnus Dahnberg:

- *The Interpreter and Translator Trainer* (1 artikel).

Yvonne Lindqvist:

Medlem av vetenskapliga kommittén för:

- *World literatures. Exploring the Cosmopolitan-Vernacular Exchange.*
- *Litteraturförmedlarna.*
- *VAKKI Referee Pool.*

Referee-uppdrag:

- *Språk & stil.* (1 artikel).

Ulf Norberg:

Referee-uppdrag:

- *Journal of Audiovisual Translation.* (2 artiklar).

Jan Pedersen:

Medredaktör för

- *Journal of Audiovisual Translation.*

Medlem i redaktionskommittén för:

- *John Benjamins Translation Library.*
- *Linguistics Applied.*
- *Status Quaestionis.*

Referee-uppdrag:

- *Target* (1 artikel).
- *The Routledge Handbook of Audio Description* (1 kapitel).
- *Skrivtolkning: Forskning och praktik* (4 kapitel).
- *Perspectives: Studies in Translation Theory and Practice.* (1 artikel).

Ida Solberg:

Redaktör för

- *Mellom – Tidsskrift for litterær oversettelse og oversatt litteratur.*

Referee-uppdrag:

- *Tidsskriftet Sakprosa.*

Elin Svahn:

Medlem i redaktionskommittén för

- *Med andra ord. Tidsskrift för litterär översättning.*

Referee-uppdrag:

- *Transletters. International Journal of Translation and Interpreting* (1 artikel).

Elisabet Tiselius:

Referee-uppdrag:

- *Interpreter and translator trainer* (1 artikel).
- *Intralinea* (1 artikel).
- *Routledge* (2 böcker).
- *Journal of Cross-Cultural Gerontology* (1 artikel).
- *Journal of Pragmatics* (1 artikel).
- *Target* (1 artikel).

Cecilia Wadensjö:

Medlem i redaktionskommittén för

- *Interpreting, Journal on Studies of interpreting*, John Benjamins.
- *Translation & Interpreting*, internationell nättidsskrift med säte i Sydney, Australien.
- *Translation, Interpreting and Social Justice in a Globalised World*. Bokserie, publicerad av förlaget Multilingual Matters.

Referee-uppdrag:

- *Interpreting* (2 artiklar).
- *Journal of Pragmatics* (1 artikel).
- *Target* (1 artikel).
- *The Translator* (1 artikel).
- *Skrivtolkning: Forskning och praktik* (1 kapitel).

8.4 Andra uppdrag

Cecilia Alvstad:

- Ledamot av betygsnämnd: Azucena Castro (romanska) Azucena Castro spanska med litteraturvetenskaplig inriktning, Stockholms universitet "Ecologías extrañas. Lecturas postnaturales de poemas extensos latinoamericanos del siglo XXI (Roxana Miranda Rupailaf, Daniel Samoilovich y Luigi Amara)". 30 september 2020
- Förhandsgranskning av en avhandling inför disputation. Helsingfors Universitet
- Sakkunniggranskning inrättandeprövning av kandidatprogram i översättning vid Lunds Universitet. Vår 2020. Kontaktperson utbildningsledare Hege Markussen.

Elisabeth Bladh:

- Medlem i vetenskapliga kommittén tidskriften *Atelier de traduction*.

Magnus Dahnberg:

- Ordförande i Sällskapet för studier av Ryssland, Central- och Östeuropa samt Centralasien.
- Medorganisatör av nionde nordiska tolkläramötet, 1 september: Tolkutbildning och interprofessionellt samarbete.

Birgitta Englund Dimitrova:

- Sakkunnigutlåtande om projektansökan till National Science Centre, Polen.
- Ledamot av juryn för Young Scholar Prize (Pris till bästa doktorsavhandling, utdelas av EST, European Society for Translation Studies).

Yvonne Lindqvist:

- Ordförande i betygsnämnden för avhandlingen *Att anlita översättning. Chaucer, Dryden, Arnold, Pound*. Institutionen för kultur och estetik. Stockholms universitet, framlagd 11 juni.
- Skuggopponent på lic.avhandlingen *Utgivningen av översättningar på den svenska bokmarknaden 1970–2016* av Jana Rüegg vid litteratursociologiska institutionen Uppsala universitet. 20 februari.
- Deltog i organiseringen av slutkonferensen för fakultetskursen Textual Cultures, (Texts in Transit). Heldags Zoomkonferens World Literatures and the Culture of Texts 7 May 2020 Graduate Symposium at Stockholm University. Bjöd in och ordnade plenarfredraget av professor Efraín Kristal institutionen för Comparative Literature. UCLA, USA.

- Ansvarig för biblioteksseminariet. 6 seminarier under året.

Jan Pedersen:

Medlem i vetenskapliga kommittén för konferensserierna:

- Media for All.
- Intermedia.
- Languages and the Media.
- IATIS Conference.
- Affiliated Member i CTISS på Heriot-Watt University i Edinburgh.

Ida Solberg:

- Medlem i Det norske kritikerlagets jury för bästa översatta bok.
- TÖI-representant i planeringskommittén för RFÖ (rum för översättning på bok- och biblioteksmässan Göteborg).

Elisabet Tiselius:

- Medlem i forskargruppen Vårdvetenskaplig barncancerforskning.
- Medlem i vetenskapliga kommittén för konferensserien Non-professional Interpreting and Translation, NPIT.
- Steering Committee Advisory member SCIC Knowledge Centre on Interpreting (European Commission).
- Medlem av vetenskapliga kommittén för 2nd Hong Kong Baptist University International Interpreting Conference.
- Granskning av befordran Universitetet i Stellenbosch.
- Granskning av anställning (lektor) Universitetet i Antwerpen.

Cecilia Wadensjö:

- Organiserade den nionde sammankomsten för Nordiska nätverket för tolklärare, 1 oktober i Stockholm.
- Organiserade tillsammans med Livia Johannesson på SCORE, SU, en internationell tvärvetenskaplig workshop om asylbestämning – kommunikativa, politiska och sociala frågor, 29–30 oktober.
- Förhandsgranskade en avhandling inför disputation, Oslo universitet.
- Medlem i Kammarkollegiets rådgivande nämnd för tolk- och översättarfrågor.

9 Övrigt

Elin Svahn:

Priser och stipendier:

- Sigtunastiftelsens författarstipendium.

Tolk- och översättarinstitutet
Institutionen för svenska och flerspråkighet

Stockholms universitet 106 91 Stockholm Tel 08-16 20 00
tolk.su.se info.svefler@su.se

Stockholms
universitet